

Kötelezettség
 Helyi postai
 hivataloknál
 No. 234712/929

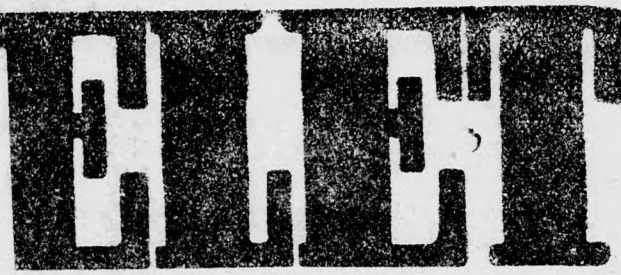
Előfizetés
 és kiadóhely
 tel: Cluj

Baron

10. Telefon: 3-61. Előfizetés
 Havonta 110, negyedévre 324,
 Évre 600, egyévi 1200 lej
 Helyi: Havonta 2, Évre 12,
 negyedévre 2

Postai engedélyszám: 1200/1936
 A közlöny kiadásának jogát az
 Országos Nyomtatási Vállalatnak
 a Magyar Királyság és a Magyar
 Köztársaság között kötött béke-
 szerződés alapján van megadva.

Dr. Ranassetter Robert
 Budapest
 Disztér 2.I.e

Ara 5 lej

— Kéziratok
 megőrzését és kiadását a Magyar
 Királyság és a Magyar Köztársaság
 között kötött békeszerződés alapján
 a Magyar Királyság és a Magyar
 Köztársaság között kötött béke-
 szerződés alapján van megadva.

Péntek, 1936. április 3.

5696. EV. NISZAN 11 | XIX. EVF. 85 SZAM

„A német javaslatok megvalósítása a hitlerizmus diktatúráját jelentené egész Európában”

Éles ellentét robbant ki a német külügyminisztérium és a nemzeti szocialisták között Hitler javaslatai miatt

A francia sajtó teljesen elveti Hitler javaslatait, az angol sajtó viszont tárgyalási alapot lát a javaslatokban. Hitler 17 pontjának indokolása. Eden újabb megbeszélést folytat Ribbentroppal

Az ausztriai általános védkötelezettség visszhangja Prágában, Bucuresriben és Belgrádban

London, április 2. Hitler válaszigyűzőknek részletes tartalmát tegnap este hozta nyilvánosságra a londoni sajtó képviselői előtt Ribbentrop ezredes s az Új Kelet második kiadásában részletesen ismertette azokat a 17 pontban összefoglalt feltételeket, amelyeknek alapján Hitler hajlandó az európai béke biztosítása érdekében beható tárgyalásokba bocsátkozni.

A javaslatok lényeges tartalmát már előző kiadásunkban ismertettük. A 17 pont lényegében nem mond újat: a német kancellár hajlandó kétoldali megnevezésű szerződéseket kötni szomszédaival, többek között Litvániával is, de egyetlen szóval sem említi nem tesz arról, hogy Szovjetországgal is hajlandó-e ugyanilyen paktum kötésére. Ez az ajánlat tehát lényegében annyit jelent, hogy Hitler nem kapható annak a francia követelésnek a honoralására, mely szerint az európai békét kizárólag a kollektív biztonság megszerzése útján lehet biztosítani.

győztesek és legyőzöttek között és nem szorították meg Németország szuverenitását a Rajna-vidéken. Eden március 26-iki beszédéből az tűnik ki, hogy annakidején a Rajna-vidék Németországtól való teljes elszakítására gondoltak és csak később mentek bele annak hadmentesítésébe. Az elszakítást Franciaország szorgalmazta, tehát Franciaország szembehelyezkedett annakidején saját szövetségeseivel. A versaillesi szerződésnek a hadmentesítésre vonatkozó klauzulái egyedül az erőszak elvére támaszkodnak és az erőszaknak ezt a szellemét átvitték a locarnói paktumba is. Ez a tény a nemzetközi jog újabb megszegését jelentette s a locarnói paktumhoz való csatlakozást közvetlenül a Ruhr-vidék megszállása után kényszerítették ki Németországtól.

Nem szenvedhet kétséget, hogy más hatalmak hamarabb szegtek meg a locarnói paktumot, mint Németország s a francia-orszag szerződés aláírása által Németországot felmentették további kötelezettségei alól.

Az indokolás további részében azt hangsúlyozta a Führer, hogy egy igazi békemű létrehozása nem alapulhat a multon és a német kormány, amely népének felhatalmazása alapján áll, csupán egy konstruktív békemű létrehozásában vehet részt. Ennek a békeműnek a létrehozása három fázisban történhet: először fokozatosan el kell távolítani a nemzetközi légkört, melyben az utólagos tárgyalásoknál követendő eljárás vár kidolgozásra, másodsorban fel kell venni a tényleges tárgyalások formáját és végül az európai békemű kiegészítése érdekében meg kell vitatni a gazdasági és egyéb természetű kérdéseket.

„A dráma kirobbanása nincs már messze”

Hitler 17 pontból álló javaslata a francia sajtóban a lehető legkedvezőtlenebb fogadtatásra talált. A legtöbb lap élesen kritizálja a Führer javaslatait.

Megállapítják, hogy a Londonban átadott német jegyzék hangja diktatúrjellegű, amelyeket erősen vissza kell utasítani.

A Petit Parisien című lap szerint az indítványok az ismert hitlerista koncepcióból fakadtak, amelyeknek alkalmazása káros volna mindazon államokra, amelyeknek érdekei nem egyeznek a németekével.

A német javaslatok megvalósítása a hitlerizmus diktatúráját jelentené egész Európában s a demokráciát és a szabadságjogokat tiszteletben tartó nemzetek bukását jelentené.

A Le Journal szerint Németország elutasítja a tőle kért garanciákat s valószínűleg döntőbíró szerepében tetszeleg. Ezek a javaslatok ismét csak azt bizonyítják, hogy a nagy dráma kirobbanása nincs messze, ennek ellenére azonban meg kell őrizni a nyugalmat. A Le Figaro szerint a német békejavaslatokat tudatlanság inspirálta, amikor ugyanolyan ellenőrzést kér egy olyan állami szemben, amely tiszteletben tartotta kötelezettségeit, míg ő maga megszegte azokat.

Az angolok szerint tárgyalni kell Hitlerrel

Az angol sajtó, szemben a franciával, ha nem is túlságos derűlátással kezeli Hitler javaslatait, mégis annak a nézetének ad kifejezést, hogy a német válaszigyűzők tárgyalási alapot szolgáltatnak. A nehézség abban áll, hogy a tárgyaló felek nem felelhetnek el, hogy Németország megszegte a locarnói egyezményt. A Times kiemeli, hogy a németek fenntartásait a francia, angol és belga vezérkarok közötti tárgyalásokkal szemben és hozzáteszi, hogy a német jegyzékből nem tűnik ki olyasmir, melyek szerint Németország

elutasítaná a tárgyalások lehetőségeit. A Daily Telegraph megállapítja, hogy a német javaslatok széleskörű tárgyalási lehetőségeket nyújtanak. A főnehézséget a bizalom helyreállításának hiánya okozza. A News Chronicle szerint Hitler sürgősen a tárgyalóasztalhoz kell kényszeríteni, hogy végre kiderülhessen szándékainak őszintesége vagy őszinteségének hiánya.

A Völkischer Beobachter új történelmi korszakról beszél

A Völkischer Beobachterben a náci sajtó ismét kritikátlanul és szolgalelkűséggel a valóságos dicsőítményben csendül ki a Führer jegyzékével szemben. A lap szerint Hitler egy 67 millió német támogatja a béke és a jog kivívásában folytatott harcában. A német javaslatok világos programot adnak a nehézségek elhárítására. Egyik állam számára sem tartalmaz lealázó feltételeket és nincs ultimátum-jellege. A német javaslatok lehetőségét nyújtanak Európának arra, hogy egy új történelmi korszakba lépjen. A német nép reméli, hogy békekészsége megértő visszhangra fog találni a többi népek és kormányok részéről.

Az osztrák védkötelezettség

Az ausztriai általános védkötelezettség váratlan életbeléptetése minden bizonnyal sokkal nagyobb izgalmat váltott volna ki Európaszerte, ha a hitleri javaslatok ügye nem homályosítana el minden más eseményt, amely Európa sorsában változást és fordulatot jelent. Nagyon valószínű, hogy az osztrák általános hadkötelezettség elrendelése a legutóbbi római tanácskozások folyamánya s a jelek szerint sem Párizsban, sem Londonban nem váltott ki nagyobb emóciókat. Különbözőbb izgalmakat csak Csehszlovákiában váltott ki ez az esemény, amelynek kormánya tegnap rendkívüli minisztertanácsra ült össze az esemény következményeinek megvitatására. Valószínű, hogy a cseh kormány ebben a kérdésben tárgyalni fog a kisanant többi kormányaival is.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

A hosszú élet titka

Manapság sok szó esik a hosszú életről. Kutatják keresik a titkot, az emberi élet meghosszabbításának módjait és lehetőségeit. Kikotorják, amire a legöregebb emberek is alig emlékeznek, azt, hogy minek köszönhetik ezek a legöregebbek, a hosszú életet. Londonban egy törvényszéki tárgyalás alkalmával az egyik tanu a bíró kérdésére, hogy hány éves, azt a szokatlan feleletet adta, hogy százhat esztendő. Nőszá megrohanták az újságírók és a komolyabb alapon kíváncsiskodó tudósok az agy tanut, hogy árulja el, hogyan csinálta ezt. A százhatéves ember felvilágosítása még meglepőbb volt, mint maga a tény, a százhat esztendő. Nem hivatkozott hó-kuszpókuszokra, mindenféle életmeghosszabbító babonára, nem azt mesélte el, hogy mit evett és mennyit aludt, egyszerű tárgylagossággal kijelentette, hogy a hosszú élet titka a helyes lélegzés. Az ősz Arnold Alfréd, így hívják az öregurat, lennjárt Indiában és a véletlen egy joghival hozta össze, aki megtanította, hogyan kell lélegzeni. Ezeknek a lélegzési és pedig rendszeres lélegzési gyakorlatnak köszönheti nemcsak százhat évét, de azt is, hogy a százhat év ellenére alig látszik hetven évesnek.

Az embernek születése után az első dolga, hogy azonnal lélegzeni kezd. Ezt a szokását egészen haláláig megtartja. Szünet nélkül, folyton lélegzik, körülbelül tizenhatszor percenként. A felnőtt minden lélegzéssel fél liter levegőt szív be, vagyis percenként nyolc, óránként negyvenhárom és naponta tizenegyszerűszáz liter. Így számokban óriási tömegnek hat ez a levegőmennyiség és ha az ember arra gondol, hogy az elhasznált levegőért óradíjat kellene fizetnie, mint a vízvezeték vízárt — beszűntetné a drága mulatságot. Vagy legalább is takarékosabban bána vele. Erre hálalstennék, semmi szükség sincs, mert az egész ózondus levegőtenger ingyen és díjmentesen áll rendelkezésünkre. Ellenkezőleg: tessék csak minél többet és minél mélyebben lélegzeni. Erre viszont igen nagy szükség van, ha tudjuk, hogy a lélegzés a vér anyagcseréjének az eszköze. A tüdő szállítja a vérnek a friss oxigént és szabadítja meg az életnedvet a káros gázoktól, a salakoktól.

A tüdő levegőbefogadó képessége körülbelül öt liter. Az ember mindössze fél liter levegőt lélegzik be egyszerre, tehát egészen felületes munkát végez. Alapos, mély belélegzésnél három és fél liter levegőt szívunk be. A rendes levegőmennyiség hétézerszeresét! Közönséges be- és kilégzés alkalmával a tüdőben lévő öt liter levegőből fél liter cserélődik ki, a többi benmarad a tüdőben és minden különösebb feladat nélkül tölti meg a tüdőholyagocskákat.

Azt már minden intelligensebb ember tudja, hogy a helyiségeket, ahol él, szellőztetnie kell, de hogy a tüdejének is alapos átszellőztetésre van szüksége, ezt igen kevés ember tudja.

Csodálatos dolog, hogy a lélegzés problémájával a szakemberek ezideig olyan keveset foglalkoztak. A táplálkozásról száz évek óta vitáznak, tucat száma jelennek meg könyvek, hogy mit együnk, hogyan mennyit, és mikor, pedig evés nélkül harminc—negyven napig is élhetünk, ahogy ezt a hivatásos és amatőr koplalóművészek már többször bebizonyították. Bizonyítékra nincs is szükségünk, mindenki tudja, hogy naponta legfeljebb négyszer—ötször eszünk, vagyis táplálék nélkül órákhozszám el lehetünk, levegő nélkül egy percig sem.

A Medizinische Welt egyik legutóbbi számában Ide doktor egészségügyi tanácsos végre beszél a lélegzés fontosságáról. A belélegzett oxigén — írja — mindennek előtt az izommunkánál elhasznált anyagot

Kötelezettség

gazdasági társaságok bizottság megválasztása a Budapesti... a tehető engedély... román petróleum... kát az eddig 30... abadevizákban.

ánál jelen volt... a német meg... jukba és közö... rópai időszámi... i fogják a sajtó... hozzák a jegy... ax Ribbentrop... Downing-streetre... ül össze a né... ására. Hír sze... pénteken elküld... Belgiumhoz és... utasítást fognak... át a kormány... bbi tárgyalások

A Ribbentrop... egérkezése ked... londoni tőzsdére... tot mutatnak... k, hogy a né... gják tenni nem... sését, ami által...

A képviselőhá... névelés megsza... a szövetségi te... zettséget. Az új... vevetségi kancell... szükségessé te... zeti férfiakat be... nsa marsallt k... parancsnokává... a törvény szük... törvény két oélt... tudjon állm... ami a jelen... ében előfordul... és széleskörű... bert vonjon el... s frontot.

Vazik

Az elmúlt hét... mérséklet lehült... ett. A hőmérs... a földet már... fedli.

SPORT

4.2 (3:2)

id. Az Electrica... zést tegnap dél... U csapata biz... Paunescu, Ploes... Az Electrica... vits lótték. Az... cernauti Dragos... se vasárnap a... s Voda csapata... Clujra.

yái Calea Mare... yiltak és a játé... . Jelentkezés a

Laplakadó B. T... ron L. Pop 14... 6-él.

A tökéletes, kényelmes, kellemes és olcsó
BOROTVALKOZÁS titka!

Vezetőképviselete: N. H. BALTHAZAR,
Bucuresti, Str. Selari 7.

pótlására szolgál és így az izomzatot képessé teszi új munkára. A mély lélegzésnél a tüdő a szervek elhasznált vérmennyiségeit is felszivattyuzza és friss vérral pótolja. A mellkas úgy működik, mint egy gumiballon, amelynek két nyílása van. Az egyik nyílás a levegő, a másik a vérkeringés számára van. Minél kisebb a levegő betódulására szolgáló nyílás, annál több vérről van szükség a belégzés alkalmával a mellkas tágulásához. Ha a szájon keresztül lélegzünk, csökken a szervek vércseréje, ha ellenben orron át lélegzünk, sokkal több vér kerül a mellkasba. Ezért nem szabad nyitott szájjal lélegezni. Ezt ellenőrizhetjük a következőképpen: lélegzünk egy ideig nyitott szájjal. Ha ezután rögtön az orron át kezdünk lélegezni, könnyű szédülést érzünk, mert az agy vérkeringése hirtelen erősebb lesz. Ha csak egy orrlyukon át lélegzünk, úgy az agy vérkeringése különösen erősödik. Ez fokozza az agy tevékenységét. A joghik különös szellemi teljesítményeiket állítják ilyenfajta légzési gimnasztikával érik el.

A keleti népek már régen felismerték a helyes lélegzés rendkívüli fontosságát és életmögösszabító hatását. Különös, hogy ezt az egyszerű tényt profétáknak és szektáknak kellett felismerni és propagálni. Egy több, mint háromezer éves kínai közmondás így szól: A mély lélegzés felelősségi az értelmet és meghosszabbítja az életet. A többi régi kultúrán is tudta ezt. A hinduk például vallási gyakorlataik közé sorozták a lélegzést és Buddha sok helyen kihangsúlyozta tanításaiban a lélegzési gyakorlatok végzésének módját és időtartamát. Ime egy részlet a sok közül:

„Gondosság a be- és kilélegzésnél (anapanasati). A hívő gondosan belélegzik és gondosan kilélegzik. Hosszan lélegzik be és tudja: én hosszan lélegzem be, hosszan lélegzik ki és tudja: én hosszan lélegzem ki. Röviden lélegzik be és tudja: én röviden lélegzem be, röviden lélegzik ki és tudja: én röviden lélegzem ki. Az egész (lélegzést) testemet tudatosítva akarok belélegezni: így gyakorolja.”

Minden testiséget csillapítva akarok belélegezni: így gyakorolja és edzi magát, minden testiséget csillapítja akarok kilélegezni: így gyakorolja és edzi magát.”

Buddha tanításán alapulnak a ma már erősen szaporodó „Mazdaznan” légzőiskolák is.

Mindenekelőtt tudatosan. Tudjuk és élvezük a lélegzést. Sose lélegzünk nyitott szájjal. Mindig csukott szájjal, orron át lélegzünk be. Nyitott szájjal csak kilélegezni szabad.

Tartsunk rendszeres légzési gyakorlatokat. Legalább egyszer, de lehetőleg kétszer, sőt háromszor naponta. Reggel azonnal a felkelés után nyitott ablaknál öt-hat percig végezzük légzési tornánkat. A legegyszerűbb mód: két karunkat a test mellett egészen lazán leengedjük, majd lassan a fej fölé emeljük közben mélyen belélegzünk. Ha a két kézfej a fej fölött találkozik, pillanatnyi szünetet tartunk, azután a két kart lassan leengedve nyitott szájjal, lassan, alaposan kilélegzünk.

Rövidesen érezni fogjuk a rendszeres légzési gyakorlatok jótékony hatását. Frissebb lesz a mozgásunk, könnyebben esik a testi és a szellemi munka és ami szintén nem megvetendő dolog: optimistábbak leszünk. Ne tessék elfelejteni: nem azért élek, hogy lélegezzem, hanem azért lélegezem, hogy éljek. Még pedig lehetőleg sokáig.

(K. D.)

Pintilieşcu Viorica esete és magánélete a bíróság előtt

Holnap kihirdetik az ítéletet a Burtica perben. Burtica vagy Burtica per? Négy napig tartó tárgyalás után éppen olyan kevésbé derült ki, hogy melyik név az igazi, mint az, hogy valóban gyilkolt-e az asszony?

Elítélik, vagy nem, ezt a modern „Mésalinát”, ahogyan a vád beállította. Holnap kiderül. Öszintén szólva nem ez volt az impresszióm róla. A tárgyalás előtt egy nappal beszéltem vele lakásában, ahol — az ügyész szerint — aljas indokból meggyilkolta a férjét.

Nehéz volt hozzá bejutni. Elbástyázta magát az újságírók elől. Először az öccse fogadott. Pattanásos arcú 20 év körüli fiú.

— A nővérem nem nagyon örül az újságíróknak.

Szabályos kidobás volt ez. Azért most megértettem. Hiszen idegen vagyok és azért jöttem, hogy a legbensőbb magánügyéről érdeklődjem, bár ez a „magánügy” minden apró-cseprő részletével betöltötte az újságok hasábjait. Amikor másodszor mentem el a cseléd fogadott. Kitanították. Az asszony — mondotta — nincs itthon.

Egy óra múlva azonban már nem tudtak lerázni. De csak az előszobáig engedtek. Akkor még megengedhette magának Pintilieşcu asszony ezt a visszavonulást. Fekete ruhában libbent ki és a vendégeire való hivatkozással csak néhány szót beszélt. Inkább kispolgári nő benyomását tette, mint bűnügyi dráma hősnőjét. Talán a homloka az egyetlen, ami feltűnően szép.

— Tulajdonképpen mit mondjak? Az ügyvédek jobban felvilágosítanak.

— A lelkiállapotáról beszéljen? Milyen ítéletet vár? Fél a holnapi tárgyalástól?

— Nincs mit mondanom. Az újságok sok hazugságot irtak rólam. A lelkiismeretem tiszta. — Kimérten, tartózkodóan viselkedik és keményen, energikus pillantással a szemembe néz.

— Mondjam azt, hogy nem gyilkoltam? Banálisan hangzana. Megígéri, hogy egy óra múlva, ha vendégei elmentek, hosszabban fogunk beszélgetni. Mi nők kétszeresen érezzük az ilyen hajszák terhét.

Komolyan, intelligens hangszállal mondja. Inkább gyűlöletre készülődő feministának, mint bűnügyi regényhősnek látom e pillanatban.

Főlényes igyekszik maradni, de a keze remeg. Vékony, finom női kéz. Ezzel rántotta meg a fegyver ravaszát?

— Vizontlításra, így köszön el, de aznap már nem látam viszont. Ismét az öccsét küldte ki azzal, hogy elment.

Egy nappal a tárgyalás előtt az ő háza meg az ő vára.

Másnap ugyanezen az ajtón léptek be az újságírók és a bírók. Az asszony női méltóságát hangoztatta a tárgyaláson. És itt minden méltósága és minden képzettsége ellenére vadidegen férfiak és nők előtt kellett végigjárnia a dráma feltételezett részleteit. Ha a tanítványai látták volna most? Milyen forgandó és bonyolult az emberi sors. Ruhástól fekszik az ágyon és tűrnie kell, hogy idegen férfi játssza a férjszerepet és vállára hajtsa a fejét. Becézze és simogassa, mint ahogyan a férje tette a tragédia estéjén — elbeszélése szerint. Nem tiltakozhat, hiszen a szabadsága, vagy (legkevesebb) 15 esztendő fegyház a tét.

Gyilkosság a vád. Nem gyerekjáték. Hogy igaz-e a vád? Nincsenek megdöntöhető bizonyítékok.

Nemrégem még pszichológiai kutatásokat végezt. Konferenciákon vett részt. Újságok dicsérték intellektuális felkészültségét. Diáklányok tisztelettel néztek föl benne a tanárnőjükre. S most talpig feketében áll. Isten tudja, hogy a férjét vagy elrontott, meghurcolt életét gyászolja-e?

Összefont karokkal, arcizomrándulás nélkül hallgatja végig a Wallace és Bettauer regényekre emlékeztető rémregényt. A saját életét.

Nincs többé titka, amit hétköznapi fiókban őrizhet. Szőnyegre került 29 éves életének minden pikantériája, minden undok-

sága, amelynek nyilvánosságra kerülését nem akadályozza meg semmi eddigi nagy-szerű munka és intellektuális felkészültség.

Egyetlen titka van még. Meggyilkolta-e a férjét, vagy sem?

A per tömötten zsúfolt tárgyalóteremben pereg le. Nem jogászokból, pszichiaterekből és újságírókból áll ez a tömeg, mint ahogyan várható volna. De nem is akárhányból. Elegáns hölgyekből és urakból. Négy napig szorongtak a tárgyalóteremben reggeltől estig, ugyanazok az arcok. Minden hallani és mindent látni, ez volt a jelszó. Egy nyugalmazott előkelő közhivatalnok alólam ráncigálta el a széket, míg elfordultam. Kényelmesen ülve „élvezte a tárgyalást”, míg én állva szorongva jegyeztem.

Rendeteg fiatal leány volt jelen. Elegánsan, erősen kifestve. Kéjes nyugalommal hallgatták a tárgyalás arcpirító pikantériáit. Miért jöttek el? Talán lélektani szempontból érdekelte az ügy őket? Aligha. Férfiak is voltak bőven. Ugy őrizték a helyeket, hogy még a szünetekben sem mozdultak el. Szendvicseket és süteményt majszoltak és hápogtak a terem fülledt melegében.

Marakodtak a jegyekért. Egyik a másiktól vette kölcsön, ha néhány percre is és idegesen várták a folyosón, ha a megszélt idő lejárt és a jeggyel még nem jöttek ki. Pintilieşcu Viorica minderről látszólag nem vett tudomást. Csak néhány sor megvetőleg mérte végig a szemtelenebből háméskodókat. Még akkor is komolyan ült, amikor egyik volt lovagja, a nyulánk, bohém zongorista tett vallomást. Mintha nem őt érintené, hogy ez a gáláns lovag gunyversben utasította vissza a nőt ért „ragalmakat”.

Ha gyilkolt, akkor hátborzongató volt a nyugalma, ha ártatlan, akkor emberfeletti. Az sem hozta ki nyugalmából, hogy a közönség „jókát” nevetett erőtikummal tulfutott életének részletein.

Az ügyésznek sikerült hangulatot te-

Takarékosság
lépten-nyomon
PALMAOKMA
TARTÓSTALPPAL

A PALMA OKMA talp
VIZHATLAN, RUGALMAS ÉS OLCÓS.
Minden cipőre felszerelhető és annak tartósságát jelentősen emeli.
TARTÓSSÁG TAKARÓSSÁGOT jelent

remtenie Burticáné ellen. Nem a vád világos alátámasztásával. Jogászvélemények szerint ez nem sikerült neki. Csupán az asszony viharos előéletének elmondásával ért el hatást, amelyben legerkölcstelenebb tényként szögezte le a zsidó felekezettel-külvilág való viszonyát.

A tömeg „erkölcsei felháborodásában” megtapsolta a vádbeszédet. Életfogytiglani fegyházat neki — sutogták felháborodva jobbról-balról.

Mind a két fél multjának szereplői felvonultak a tárgyaláson. Egyedül az egyetemi rektor nem jött el. Méltóságával, amit képvisel, nem fér össze ennek a tárgyalásnak a levegője.

Feszült érdeklődéssel várjuk az ítéletet. Hogy milyen sors vár Burticánéra, akit néhány hónappal ezelőtt még tisztelet övezett és akit most az ügyész életfogytiglani fegyházra kíván elítéltetni. A bíróság, azonban csak arról ítél, hogy bűnös-e vagy nem a gyilkosságban? A magánélete nem lesz az ítélet tárgya. Amint hogy nem is lehet. Mert, ha lehetne, akkor a tárgyalás izgatott nézőközönségéből, amely felháborodásában „feszít meg”-et kiált Burticánéra, nem egy akadá, aki hasonló kritikriumok alapján nyugodtan beszélhetne a fogházba.

Halász Erzsébet

Aki egyszerre két országban lakik

Hálószobája Németországban, ebédője Franciaországban van egy határon lakó asszonymak

London, április 2. A „Daily Express” szenzációs cikket ír arról a különös helyzetéről, amelyben egy asszony élt Leutenburg városkában. A városon keresztül húzódik a francia-német határ, úgy, hogy nem egy házban van, hogy az egyik szoba Németországban van, a másik Franciaországban.

Igen különös helyzetben van a lap szerint egy bizonyos Morgan nevű asszony. — Akinnek a háza pontosan a határon fekszik. Adót mind a két országnak fizet, hálószobája Németországban van, ebédője pedig — Franciaországban. Udvarán egymással farkasszemet néznek a francia és a német vámosok.

Franciaországban Mademoiselle Morgannak hívják, míg Németországban Fraulein Morgannak.

A „Daily Express” munkatársa írja, hogy megkérdezte Morgan asszonyt, hogy mit tart a politikáról. Eppen Németország területén voltak. Az asszony kijelentette, hogy itt nem nyilatkozhatik. Átmentek a lakószobába, ahol Morgan asszony kijelentette, hogy minden franciának és németnek ilyen helyen kellene, hogy lakjon, mert akkor megtanulnák azt, hogy miképpen kell hogy éljenek és megértésük egymást.

Még 4000 évig uralkodik az Ördög a Földön

Látogatás az angyalian szelid és jószágos ördögimádóknál, akik még a fákat sem bántják. A fekete Éva gyermekei és a Pávakirály

Athén, április 2. Kozmasz Prusszalidesz érdekes cikkben számol be a Messenger d'Athènes hasábjain a mezopotámiai „ördögimádók” körében szerzett tapasztalatairól. Az utolsó ördögimádók Desebel Szindsár környékén laktak, Mezopotámia egyik legtermékenyebb, vízben gazdag vidékén. Körülbelül hatvanezeren vannak.

Vallásuk különös keveréke a Biblia, a Talmud és Korán tanításainak. Az ördögimádók Melek Tans — Pávakirály — név alatt imádják az Ördögöt. Hitük szerint az Isten meghatározott időre az Ördögnek engedte át az uralmat a világ felett. Ez az uralom még négyezer évig fog tartani.

Az ördögimádók angyalian szelid emberek. Szentségtörésnek tekintik bármely élőlény megölését és még egy fa kivágását is. Három szent könyvük van: a Fekete Könyv, a Kinyilatkoztatás Könyve és a Kitab el Galveh. Ez utóbbi a következő büszke kijelentést adja

az ördög szájába:

— Voltam, vagyok és leszek a századok végéig, uralkodom minden teremtményen és irányítom mindazoknak az ügyeit és cselekedeteit, akik uralmam alatt állanak.

Az ördögimádókról, vallásuk után itélve, azt gondolná az ember, hogy a föld leggonoszabb népe. Ezzel szemben nemcsak jószágosak és szelidek, hanem őszinték, becsületesek és megbízhatók is. A világháború alatt bizonyosságot tettek emberségükről. Szállást és táplálékot adtak igen sok száműzöttnek, aki a kisázsiai sivatagokban bolyongott. A legtöbbet a biztos haláltól mentették meg.

Az ördögimádó vallás központja Sejad temploma. A templom kapuján egy dombormű kinyúlóalakban ábrázolja az ördögöt. Az ördögimádók azt állítják, hogy Adámtól és egy fekete asszonytól származnak, akit az Ördög adott Adámnak feleségül.

A leng
láncsz

Mose Scho

A le

Varsó, április
szénátus elé Pry
feleségének tö
levőleg a zsidó
sára irányul, a
tával, mely a z
ság szükséglet
engedélyezte a r
ülése előtt a zsi
akcióit folytattá
gyelmeztették a
azokra a követk
vaslat elfogadás
a kormány m
azonban figyelme
takozásokat és
megszavazta a
parlamentáris
nyert. Miután
közveteszik a t
és 1937 január

A szénátus se
hatással volt a
megnyitása utá
sall az elnöki
marsallnak adta
keltse, mintha
tust felesége t
sára.

Dobaczewski
bevezető szavak

a törvény h
manitárius, h

és az egész ügy
zötti harc jelleg
mert a zsidó ritu
a lengyel husp
lakosság — mo
san vágott húst
lehetővé teszi a
szükségleteikre

Jagrisz-Malesz
rendorfőnöke, a
gában (és anti
tűnést, kijelenti,
kezik az alkotm
privilegiumot jel
épiteni. Kijelent
nem zárkozhatik
Lengyelországba
országban nem
nem „lengyelju
szerint — mon
főnök — a ne
mények.

Ezután prof.
emelkedett szók
mutat arra, m
kerül ujból tárg
nyi előítélet, be
dely hatja át a
hogy a rituális
vallásnak. Szak
lelkész hivatka
volt. Vajjon az
egy zsidó rabbi
Igen, második
ésében egy rabbi
akartak volna
lője között,
inszenzálist és
elutasítottuk és
küldését.

A varsói for
azokra az érvel
manitárius szer
tuális vágás el
nyi hazugságga
ciót, amelyet a
szítottak; majd
pontból védte n
nyét és a zsidó
szabadságát, ig

— Poniatows
egészen világos
Szózerint azt
kérdésről van i

A lengyel vágatási törvény újabb láncszem a zsidók gazdasági kizsorításának sorozatában

Mose Schorr varsói főrabbi és Trokenheim zsidó szenátor beszédei a szenátus sechita-vitájában

A lengyel szenátus is megszavazta az új sechita-törvényt

Varsó, április 2. Kedden került a lengyel szenátus elé Prystor asszony, a sejm-marsall feleségének törvényjavaslat, mely tudvaleg a zsidó rituális vágás teljes betiltására irányul, a kormány módosító javaslatával, mely a zsidó és a mohamedán lakosság szükségleteire korlátoztatva engedélyezi a rituális vágást. A szenátus ülése előtt a zsidóság vezetői a legerélyesebb akciókat folytatták le a javaslat ellen és figyelmeztették az összes illetékes tényezőket azokra a következményekre, amelyeket a javaslat elfogadása fog maga után vonni még a kormány módosításaival is. A szenátus azonban figyelmen kívül hagyta a zsidó tiltakozásokat és a kormány módosításával megszavazta a törvényjavaslatot. Az ügy parlamentáris tárgyalása ezzel befejezést nyert. Miután az államelnök is jóváhagyja, közzéteszik a törvényt a hivatalos lapban és 1937 január elsején léptetik életbe.

A szenátus sechita-vitája rendkívül lejutott a szenátus elé a lengyel zsidóságra. A gyűlés megnyitása után Prystor őrnagy sejm-marsall az elnöki széket Makovszki helyettes marsallnak adta át, nehogy azt a látszatot keltsse, mintha befolyásolni akarná a szenátust felesége törvényjavaslatának elfogadására.

Dobaczewski szenátor, az ügy referense, bevezető szavaiban hangsúlyozza, hogy

a törvény alapvető motívumai nem humanitárius, hanem gazdasági jellegűek

és az egész ügy zsidók és keresztények közötti harc jellegét öltötte és történt ez azért, mert a zsidó ritus túlságosan elhatalmasodott a lengyel huspiacban. A keresztény lengyel lakosság — mondotta — nem akar rituális vágott húst enni. A kormány javaslatát lehetővé teszi a zsidók számára, hogy saját szükségleteikre vághassanak.

Az első antiszemita beszéd

Jagriz-Maleszewski őrnagy, Varsó volt rendőrfőnöke, aki már a szenátus bizottságában és antiszemita beszédet keltett fel-tűnést, kijelenti, hogy a rituális vágás ellenkezik az alkotmány szellemével és olyan zsidó privilégiumot jelent, melyet feltétlenül le kell építeni. Kijelenti, hogy nem antiszemita, de nem zárkozhatik el azon felismerés előtt, hogy Lengyelországban igen sok a zsidó. Lengyelországnak nemzeti államnak kell lennie és nem „lengyeljudeának”. A zsidó törvények szerint — mondotta a volt varsói rendőrfőnök — a nemzsidók „tisztátalan” teremtmények.

„Középkori hitviták”

Ezután prof. Mose Schorr varsói főrabbi emelkedett szólásra. Bevezető szavaiban rámutat arra, mily mérgezett atmoszférában került újból tárgyalásra ez a kérdés és mennyi előítélet, beképzelés, gyűlölet és szenvedély hatja át a vitát. Feltehető a kérdés, hogy a rituális vágás főtörvénye-e a zsidó vallásnak. Szakértőnek ehhez egy katolikus lelkszt hívtak meg, aki mindig antiszemita volt. Vajjon az evangélikus vallás ügyeiben egy zsidó rabbit meghívnának szakértőnek? Igen, második szakértőnek a vágatási kérdésben egy rabbit hívtak meg. Mintha hitvitát akartak volna rendezni a két vallás képviselője között, középkori mintára. Ezt az inszenzást és vallásunk ezen degradálását elutasítottuk és megtagadtuk szakértőnk kiküldését.

A varsói főrabbi ezután sorra rációzott azokra az érvekre, amelyeket állítólagos humanitárius szempontokból hoztak fel a rituális vágás ellen. Kimutatta továbbá, mennyi hazugsággal töltötték meg azt az agitációt, amelyet a nép körében a sechita ellen szítottak; majd miután alkotmányjogi szempontból védte meg a rituális vágás intézményét és a zsidóság vallási és lelkiismereti szabadságát, így folytatta:

Kétféle antiszemizmus

Poniatowski kereskedelmi miniszter egészen világosan formulázta meg a kérdést. Szó szerint azt mondotta: „tisztán gazdasági kérdésről van itt szó a huspiac szabályozása

erdekében”. A mi nyelvünkre lefordítva, ez így hangzik:

a zsidók kizsorítása egy fontos gazdasági ágban.

Ezért kell az uraknak megtörniük az alkotmányt és annak szellemét? Miért a hamis jelszó: „Lengyelország helyének biztosítása a civilizált népek családjában”, ha csak arról van szó, hogy zsidó családok újabb tízeireitől vonják meg a létalapot.

Lengyelországban az antiszemizmusnak két frontjával van dolgunk: az egyik a harc antiszemizmus, mely bojkottal és pogromokkal akarja elintézni a zsidókat, a másik csendesebben, de hathatósanabb dolgokkal és „legális” antiszemizmust vagy aszemizmust akar. Mindkét front elzárkózik minden észszerű érvelés, minden igazságtelmes elő.

Szenátor urak! A rituális vágás a zsidó törvény egyik alapvető tétele, melynek forrása a szentírásokból fakad. A legrégebbi idők óta a mai napig gyakorolják ezt a törvényt a zsidók. Azt a kifogást, mintha a rituális vágás nem volna humanus, a legkategorikusabban elutasítom. Mi zsidók voltunk az elsők, akik az állatvédelmet törvényerőre emeltük. P. Kübel, a híres katolikus teológus világosan megírta: „Izrael népe már a ókorban az egyetlen nagy állatvédelmi szövetség volt. Minden előírás, mely az állatokra vo-

A náci-bíróság elvette az árja özvegytől gyermekeit, mert zsidó férfivel érintkezett

A Torgau-i bíróság ítélete és indokolása

Berlin, április 2. A Torgau-i bíróság jogerős ítéletet megvonta a felügyeleti és nevelési jogot gyermekei fölött egy árja özvegytől, aki hosszú ideig 1935-ben is egy zsidó férfivel tartott fenn kapcsolatot. A bíróság ítéletének indokolásában a következőket mondja:

„A zsidó egyénnel való évekig tartó érintkezés folytán az asszony tisztességtelen magatartásban bűnös és alkalmatlan arra, hogy gyermekeit nevelje. Az asszony a legújabb ideig fenntartotta kapcsolatait a zsidóval. Kitarított emellett még akkor is, amikor a nemzeti szocialista állam által tervszerűen folytatott felvilágosító munka a fajkérdést illetően oly mélyen

behatolt már a nép körébe, hogy mindenki előtt világosan állott a zsidók és árjak közötti érintkezés bűnös volta. Ezzel szabotálta a nemzeti szocialista állam fajpolitikai törekvéseit. A zsidóval fenntartott nem érintkezés ezen felül súlyos veszedelem jelent az asszony kiskorú fiára. A bíróság úgy látja, hogy az asszony megvetendő és bűnös magatartása szükségessé teszi, hogy megvonassék tőle teljességében a személyi gondozás és felügyelet joga kiskorú gyermekei fölött, hogy ezáltal biztosítsák a gyermekek becsületes felnevelése a német népközösség hasznos tagjává.”

Az összes egyetemi városokban a tg.-muresi diákkongresszus ellen tiltakozó gyűléseket rendez a demokratikus diákkongresszus

Csak a bucaresti és cernauti diákok számára engedélyezték a tg.-muresi kongresszuson való részvételt

Bucuresti, április 2. (Az Uj Kelet tud.) Bár még csak néhány nap választ el a tg.-muresi diákkongresszustól, a kongresszus megtartásának kérdése még nincs is egészen tisztázva. A belügyminisztérium közölte a diákság vezetőivel, hogy a kongresszust nem engedélyezi csak a bucaresti és cernauti egyetemi diákjainak, mert a iasi és cluj egyetem nem járult hozzá a „keresztény diákok nemzeti szövetsége kongresszusának” megtartásához.

A „keresztény diákok nemzeti szövetsége” sincsen hivatalosan elismerve, mert alap-

szabályai ellentmondanak az egyetemi szabályoknak. A szervezet pedig még nyilvánosan is tudtul adta, hogy visszautasítja a többi diákszervezeteknek a kongresszuson való részvételt még akkor is, ha azokat a rektorátusok elismerték, ha nincsenek a nemzeti diákszövetséggel azonos ideológiai vonalon. Ilyenformán az utóbbi évek diákkongresszusai nem is képviselték az egész diákságot, hanem csak ennek egy kisebbségét, amely a régi Zelea Codreanu szervezethez, a mai „Totul pentru Tara”-hoz tartozik.

A kongresszussal szemben a demokratikus

Jé tőkebefektetés

az a pár lej különbség, amellyel többet fizet, ha „TUNGSRAM”-izzólámpát vásárol. A „Tungsram”-izzólámpa kevés áramot fogyaszt és kitűnő, egészséges fényt ad.

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPÁVAL OLCSON VILÁGI

natkozik, mélyen átértett betekintés az állatok életébe, amivel egyetlen modern állatvédelmi egyesület nem vetekedhet.”

A lengyel sechita-ellenzőknek semmi köziük nincs a humanitáshoz. A humanitást — az emberek iránt — lábball tiporják.

Trokenheim szenátor a következő szónok, aki ugyancsak hangsúlyozza, hogy a szóbanforgó törvény nem egyéb, mint újabb lépés a zsidóság gazdasági kizsorítására; majd befejezésül a következőket mondja:

— Sok támadást, terror-bojkottot és sérelmet éltünk meg az utóbbi időben. De mi

őreg nép vagyunk, edzett a szenvedésben és a kínban, kimondhatatlanul súlyos időköt értünk már meg és mégsem veszítettük el soha erőnket és bátorságunkat. Most sem fogunk lemondani legszentebb emberi és nemzeti jogainkról.

Ezután több antiszemita szenátor szólalt fel, akik közismert antiszemita legendákkal hozakodtak elő és teljes sechita-tilalmat követeltek.

A szavazásnál 17 szenátor teljes sechita-tilalom mellett szavazott, Prystor asszony javaslatát értelmében, míg a többség a kormány módosító javaslatát fogadta el.

diákkongresszus elleni indított. Néhány napja különböző diákszervezetek, elsősorban a demokratikus diákkongresszus, de még olyan csoportok is, amelyek a Codreanu szervezethez tartoztak el, tiltakozással árasztják el a hatóságokat és a bucaresti lapok szerkesztőit, amelyekben a tg.-muresi kongresszus engedélyezése ellen tiltakoznak.

Ugyanakkor a demokratikus diákkongresszus elhatározta, hogy az összes egyetemi centrumokban ellengyűléseket rendez, amelyek tiltakozni fognak a legionárius kongresszus ellen és a diákság hivatásos követeléseinek adjon hangot. A liberális párthoz tartozó egyetemi hallgatók is tiltakoztak a belügyminisztériumnál és a közoktatásügyi minisztériumnál a tg.-muresi kongresszus ellen, amely nem a román diákság, hanem egy jobboldali frakció kongresszusa és ezt a kongresszust politikai megnyilatkozások lehetőségeként tekintik.

A demokratikus érzelmű diákság szervezetei kiáltványokat is tettek közzé, amelyben felszólítják a diákságot, hogy ne vegyenek részt a tg.-muresi kongresszuson. Ez a kongresszus csak arra lesz jó, hogy a kapitányt eljénjeze és hogy „Heil Hitler-t” kiáltson. A kiáltvány harcot hirdet az egyetemi illetékek emelése, a tanulmányi évek növelése, a diákság számának korlátozása és a szegény diákoknak az egyetemről való eltávolítása ellen.

A kiáltvány felszólítja a diákságot, tartózkodjék a tg.-muresi kongresszustól és jelenjen meg Bucarestben a demokratikus diákkongresszus gyűlésén.

Hasonló tartalmú röpiratot adott ki a szocialista diákok szervezete is. A demokratikus diákkongresszus ugyanakkor tiltakozó kiáltványt adott ki, amelyben közli, hogy az egyik legutóbbi diákgyűlésen a rohamosztások megverték Mircea Marinescut, a demokratikus diákkongresszus tagját. Az egyesület tudomásul hozza ezt abból a célból, hogy a diákság tudomást szerezzen róla, milyen eszközökkel dolgozik a tg.-muresi kongresszus diáksága.

Husvételi tojás

szükségletét legelőnyösebben beszerezheti

M. Lustig

tojáskereskedőnél Str. Gen. Poetas 17.

Telefon 139.

ág hon MA PAL
 Jógaszélemények
 felhető és annak
 kenyen emek
 OSSAGOT jelen
 Nem a vád vi-
 Jógaszélemények
 neki. Csupán az
 nek elmondásával
 legerkölcstelenebb
 zsidó felekezetről-
 felháborodásában”
 et. Életfogytiglani
 ták felháborodva
 nak szereplői fel-
 Egyedül az egye-
 Múltóságával,
 sseze ennek a tár-
 várjuk az ítéletet.
 Burticánéra, akit
 még tisztelet öve-
 yész életfogytigla-
 lltetni. A bíróság,
 hogy bűnös-e vagy
 a magánélete nem is
 minthogy nem is
 akkor a tárgyalás
 ol, amely felhábo-
 et kiált Burticá-
 ki hasonló krité-
 an beszélhetne a
 Halász Erzsébet
 lakik
 ragban van
 moisselle Morgannak
 ban Fraulein Mor-
 nkatársja írja, hogy
 pnyit. hogy mit tart
 metország területén
 atette, hogy itt nem
 a lakószobába, ahol
 tte, hogy minden
 yen helyen kellene,
 megtanulnak azt,
 éjtenek és megért-
 dik
 k még a fákot
 irát
 leszek a századok
 teremtményen és
 z ügyét és cseleke-
 állanak.
 állásuk után itélve,
 gy a föld leggon-
 en nemcsak jószág-
 zinték, becsültesek
 ghabóru alatt bi-
 gúkról. Szállást és
 száműzöttnek, aki
 bólyongott. A leg-
 ntették meg.
 központja Sej-Adi
 epúján egy dombor-
 az ördögöt. Az ör-
 gy Ádámától és egy
 nak, akit az ördög

Az ígéret földje

Palesztinai filmbemutató a Royal Mozgóban

Sajnos, már hoztak ide Palesztina-filmeket. Egy-két olyan filmet forgattak, amelyeknek láttán alaposan elment a kedve az embernek a palesztinai filmművészettől. A farkas meséjére ki ne emlékeznek? Kétszer hirdették, hogy jó palesztinai filmet hoznak és mind a kétszer rossz volt.

Most már harmadszor hirdették, hogy jön egy jó Palesztina-film.

Csak hogy az emberek már nem akarták elhinni.

Holott ezuttal valóban szép filmet láttunk. Azaz, hogy filmet? Kétségtelenül nem tragikus szerelmi drámát, nem is kacagató vigjátékot. Nem filmet a szónak mai értelmében, hanem híradót, napihíradót, de monumentális, nagy és átfogó napi híradót Palesztina hétköznapjairól, munkájáról, örömeiről, szenvedéseiről és szépségeiről.

Még azt is elhisszük a kételkedőknek, hogy amit láttunk, az nem egészen a zsidó Palesztina.

Hogy amit bemutat, az nem tükrözi vissza egészen azt, amit a zsidóság Palesztinában épít vagy amit Palesztinában lerombol. Lehet. A film azonban csak film. A fotográfia nem az élet.

Palesztina nem zsidó állam, nem impérium, nem a guruló aranyfont ország. A Palesztina-film szemben csak egy igényünk van, csak egy igényünk lehet: vajjon látjuk-e azt a folyamatot, ahogy a zsidó nép Palesztinában nemzedékről nemzedékre átalakul. A tegnapi városi kereskedő, ügyvéd, ügyvédskedő és levegő-ember zsidó nemzedékből a munkás és erőteljes zsidó nemzedékévé.

Es ez a film ezt mutatja meg. Igaz, megmutatja a Shemen olajyárat, a telavivi selyemfontot, a tejüzemet és még néhány olyasmit is, amit a zsidók pontosan úgy csinálnának itt, mint ahogy Erec Jiszraelben csinálják.

Megmutatja azonban a film azt is, amit a zsidók csak Erec Jiszraelben csinálnak. Azt, hogy jön a hajón néhány tucat chaluc és horát jár.

Es a sok-sok tucat chaluc felépíti a városokat, a falvakat, vizet pumpál ki a száraz sivatagból; humuszszá változtatja át annak porát és mindezek közben énekel.

Pionir ország táru fel ebből a filmből, ahol verset írnak a munkához, dalolnak a verekedéstől és himnusza van az újjáépítő, országot, embert, lelket forradalmasító munkának.

A kibbucban estebédnél egy chaluc, sok ezer közül az egyik, a zongorához ül és eljátszik egy dalt. Egyszerű kis népdalt, amely ennek a chalucnak a lelkében született, aki kétezer év elfojtott melódiáit hozta magával az Émek Jezreelbe. Es az Émek Jezreel mocsarainak lecsapolása közben kibujtak belőle ezek a soha elnemfelejtett melódiák, hogy bus, keleti, álmódzó, öröms és mégis jaggató dal szüllessen belőlük. Ez az Émek dala, amelyet elénekel a chaluc, utána pedig az egész kibbuc. Es négy színváltáson keresztül látjuk a filmben, hogyan terjed, hogyan válik közkincsé, egy egész nemzedék tulajdonává ez a dal, az Émek dala, mely a földről énekel, a pihenető éjszakáról és az Émek őrzőiről.

Kaszálás? Allatok legeltetése? Baromfi-tenyésztés? Narancs? Szőlő? Te erdélyi zsidó, aki mindezeket a fogalmakat legfeljebb parasztregevényekből vagy kirakatokból ismered, nem csodálkozol-e, hogy mindezeket a dolgokat zsidók végzik, ültetik, szüretelik? Az ember olvasson el egy huszontöt év előtti Scholem Alejchem novellát vagy a gettó-irodalomnak akármelyik remekét, vessse össze, ami ezekben a novellákban van, azzal, amit az új Palesztina-film mutat és akkor meg fogja érezni, hogy miért szép ez a film.

Hosszu sor, összefüggéstelen képből igyekszik alkotni egy kerek képet és megmutatja, hogyan épül az ország és a nép.

Velencében a művészi elismerés aranyérmét kapta, itt Erdélyben néhány csodálatos zsidó meghatottságát.

Amikor a jeruzsálemi amfiteátrumban felhangzik Haydn Teremtés oratóriuma, a Biblia ősi, héber szövegével, mely egy kezdődik: „Börésit bara elochim et hasamajim vó et haarec“, amikor ez a szép tömör, klasszikus héber nyelv felhangzik élő, dalokban, szavakban és szónoklatokban, muszáj egy kicsit csodálkozni. A régi Erec Jiszraelből ez a nyelv a galuti jesivákba menekült, most pedig kiáradt a galuti jesivákból és előzönlötte Erec Jiszraelt. Es amikor meg-

látja az ember az ugynevezett zsidó urilányt, amint a tehenet feji Nahalában és meglátja azt az öreg szakállas zsidót, aki a szombat érkezését hangos trombitaszóval adja Tel-Aviv lakóinak tudtára, az embernek muszáj csodálkozni a történelemnek sok mindenféle furcsaságán.

Láttunk a filmben egy idézetet a Koheletről, amely úgy kezdődik, hogy nemzedék jön nemzedékre és csak a föld marad örök. Ez a film az örök föld, az elpusztíthatatlan humusz, a csirázó termés, a zöldelő mezők filmje. Nem örök, mint maga föld, hanem mozgó, városról városra tovasiető, egyszerű látványosság, mely elviszi az ottani életet az itteni zsidókhoz. A legszebb Palesztina-film, amit eddig láttunk. A farkas meséje ezuttal nem indokolt. El kell hinni, hogy ez jobb, mint a többi. A film, amely nem a sztárok mosolyát, hanem az életet akarja

visszaadni. Nézze meg a filmet, aki látni akarja, milyen ez az élet. (—lay)

A cluji bemutatót dr Fischer József beszéde vezette be, aki ismertette azokat a téves utszakaszokat, amelyek csödjé után a végső megoldás Palesztinába vezető a zsidóságot és elmondotta, hogy Palesztina és a Palesztináról készült filmek két legértékesebb szimbóluma a zsidó paraszt és a gyermek. A szünetben Geiger Mór tartott megkapó beszédet a három vallás szent helyéről, Erec Jiszraeltől, mely ma a világ zsidóságának legszentebb helye. Rámutatott arra, hogy ez a film, amely az építőmunka tükré, a munkát és a békét hirdeti, amelynek jegyében folyik Palesztina felépítése.

Ez a film ma, pénteken utoljára fut a Royal-mozgóban 5, 7, 9 órai előadások keretében.

KÖZGAZDASÁG

Miért esnek a valutaárfolyamok a fekete-tőzsdén?

Bucuresti, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti fekete-tőzsdén a francia frankra szóló kifizetések árfolyama 11—11.20-ra esett, a dollárt pedig 168—170 lejes kurzuson jegyzik. Így tehát a hivatalos devizaárfolyamokkal szemben a magánkurzusok mindössze 70 százalékkal drágábbak, holott két hónappal ezelőtt ez a szpangum még 110 százalékra rugott.

Timisoarai jelentések szerint a schilling szabadforgalmi árfolyama ott 31.50 leire süllyedt a korábbi 36—37 lejes kurzusról, ugyanakkor pedig legális schillinget nem lehet 31.60-on alul kapni. Ez mutatja legjobban, mennyire tul volt értéke a schilling a szabadforgalomban. Egyébként egy a kompenzációs, mint a feketeárfolyamok erősen esnek. A dollár 135, a font 820, a svájci frank 56 körül mozog. Ha az irányzat így marad, akkor a feketeárfolyamok rövidesen nem sokkal lesznek drágábbak a Nemzeti Bank devizakurzusainál, ha a felárat is hozzászámítjuk. Hasonló irányzat jelentkezik a kompenzációknl is, melyek felára a Cageró-idők 145 százalékaról 70—80 százalékra morzsolódott le.

Ezt az esést bucaresti pénzkörökben a következőképp magyarázzák:

Elsősorban a külfölddel szembeni fizetések kérdése normalizálódott. A Banca Nationala utján ma már elég simán bonyolódik le a Franciaország, Svájc és Anglia felé irányuló magánfizetések forgalma. Az importörök így nem szorulnak rá a fekete-tőzsdére és így a kereslet visszaesése folytán a magánkurzusok állandó csökkenése következett be.

A lej szilárdulásának másik indítóokát abban kell keresnünk, hogy importunk mind nagyobb arányban a gyöngye valutájú országok felé irányul. Így a Németországból és Ausztriából eszközölt behozatal, ma összimportunknak kerekén hatvan százalékát teszi ki. Az idei év első negyedében kerek kétmilliárd lej összegben adtak ki e két országra behozatali engedélyeket. Abban az arányban, ahogy e két ország felé behozatalunk növekszik, csökken a többi országokból való importunk. Már pedig sem Ausztriának, sem Németországnak nem kell erős valutával megfizetnünk a behozatalt.

A lejemelkedésnek másik magyarázata abban rejlik, hogy a román külkereskedelem az összes európai országokkal szemben aktív, felesleggel zárul.

Az egyes külállamokkal kapcsolatban egyébként a következőképp alakul helyzetünk, ami a lej értékését is döntően befolyásolja:

Magyarországgal külkereskedelmünk magánkompenzációs uton bonyolódik le. A helyzet azonban nem eléggé tisztázott, mivel a fizetési egyezmény megújítására vonatkozó tárgyalások nem vezettek eredményre és jelenleg provizóriumban vagyunk, ami már hétédix hónapja tart.

Ausztriával szemben magánkliring utján bonyolítjuk le a forgalmunkat. A helyzet kielégítő. Minthogy ideirányuló kivitelünk állandóan növekszik, a schilling kurzusa meglehetősen lemorzsolódott a nagy kínálat folytán.

Németországgal kapcsolatban a külkereskedelmi tárgyalások megszakadtak, anélkül, hogy közeli kilátás volna a megegyezésre. Március 31-ével megszűnt a márka szabadforgalma. Még ma nem lehet tudni, hogy a Nemzeti Bank a márkát mily árfolyamon fogja az importörök rendelkezésére bocsátani, előreláthatólag ez az árfolyam 42 lesz. Egyes bucaresti verziók szerint a Banca Nationala rövidesen ismét visszaállítja a márka szabad forgalmát.

Április elsejével tudvalevőleg a Banca Nationala értesítette az exportöröket, hogy líratételeiket szabad forgalomba hozhatják. Ez a szabadforgalom azonban csak szimbólikus jelentőségű, mivel Olaszországból behozatalunk egyáltalában nincs, importörök pedig nem sietnek azzal, hogy olaszországi tartozásaikat kifizessék és így lírában nincs is kereslet.

Csehszlovákiával szemben a helyzet az általános stagnálás képét mutatja. Az új fizetési konvenció ugyan szabadabb teszi a cseh koronák forgalmát, de nem lehet tudni, hogy ez a forgalom milyen árfolyamon fog lebonyolítást nyerni. A cseh korona gyengülése mindenesetre az export visszaesését fogja magán után vonni, aminek előjeleit máris tapasztalhatjuk.

Az erős valutájú országokkal szemben szintén normális keretek között bonyolódik le a fizetésünk. Hovatovább tehát a fekete tőzsdé elvezíti azt a fontosságát, amelyet még két hónappal ezelőtt is játszott és ezzel együtt a külföldi valuták árfolyama is normalisabb értékelést nyer.

Nagy áresés a pamutpiacon. A pamutpiacon erős áresést tapasztalunk. Ez sok cegre nézve igen nagy veszteségekkel is járt, mivel az új közterhekre, a behozatali nehézségekre való tekintettel, az importörök általában véve ár-emelkedésre spekuláltak. Ezzel szemben a külföldön a pamutárú 15—20 százalékkal esett, ezenkívül a devizaárfolyamok is visszamentek.

Megjelent!

„Az új palesztinai lira“

című lírai anthológia a „Pharos“ kiadásában

Arlosoroff, Csernichovszky, Jichak Lamdan, Snéur, Slonszky, Eliséva, Ráchel, stb., stb. legjobb verseinek gyűjteménye Adler Hubert fordításában, Barzilay István tanulmányával. Zsidó ifjúsági szervezeteknek nélkülözhetetlen. Minden kultúrújságban meg kell vennie! Ára 85 lej megrendelőnek. Rendelje meg utánvétellel az Uj Kelet könyvostályában

Igy például az angol font, amely két-három héttel ezelőtt még 1030 lebe került, ma 860 lej körül ingadozik, a francia frank 14 lejről majdnem 11 leire zuhanat alá a magánforgalomban. Ennek arányában esett természetesen a devizákban fizetendő importcikkek ára is. A pamutárak esésének másik előidézőjét abban kell keresnünk, hogy a belföldi szövődéek fogyasztása az utóbbi időben rendkívül szélszűsugorodott és így az importált fonál nem talált felvevőpiacot. Ez a magyarázata különben annak, hogy a pamutpiacon feltámadt a hitelüzlet és úgy a nagyobb importcégek, mint a belföldi fonodák hitelen is eszközölnék eladásokat, noha külföldről csak előzetes fizetés ellenében lehet fonálhoz jutni. Szakkörökben azt hiszik, hogy ez a hitelüzlet csak átmeneti jellegű, mivel a pamutszövőiparnak legfeljebb 5—6 hónapra van fonala és így a jelenlegi készletek rövidesen kiapadnak.

Törvénytelennek minősítette a bíróság a cluji telexkönyvi átalakítási illeték kivetését. A cluji telexkönyvi átalakítási munkálatok költségeinek fedezésére a városi tanács külön illetéket állapított meg és azokat szabályrendelettel életbe is léptette. A legtöbb ingatlan-tulajdonos kénytelen-kelletlen ki is fizette a rá kirótt illetéket, négy tulajdonos azonban, köztük is a Nationala biztosító intézet is, a helyi revíziós bizottság előtt megtámadták az illeték kiírását. A revíziós bizottság a fellebbezésnek helyt is adott, ami ellen a városi tanács a központi revíziós bizottsághoz fellebbezett. Ez a közigazgatási bíróság most hozta meg döntését, amelyben a városi tanács illetékiírása ellen fellebbező háztulajdonosok álláspontját magáévá teszi, az illetékiíró törvénytelennek minősíti. Ez a döntés csak azokra az ingatlan-tulajdonosokra vonatkozik, akik a fellebbezést beadták, míg a többiekre nézve az illetékiírás jogerős maradt.

Még nem lehet megítélni az Ascianghi-tó körül lezajlott olasz-abesszin ütközet jelentőségét

Aszmará, április 2. (Rador.) Egyelőre lehetetlen az Ascianghi-tó melletti olasz győzelem következményeit megítélni. Mégis bizonyosra vehető, hogy a győzelemnek jelentékeny befolyása lesz a hadjáratra. Az ütközet egyébként igen heves volt, az abesszinek hősi és elkeseredett erőfeszítéseket tettek, de nem tudtak ellenállni az olaszok elsöprő támadásának. Az olasz aszkari katonák bajonettel szórták szét az abesszinek sorait és hasonlóan harcoltak az alpesi osztagok is, amelyek a Mecan-toig üldözték az abesszineket. A harc tartama alatt 70 olasz repülőgépet keringtet a csatater felett és 13 tonna bombát dobtak le az ellenség sorai közé.

Az abesszin császári gárda vezetője súlyosan megsebesült, számos abesszin katonai előkelőség meghalt. Kasza és Seyum hercegek a négussal együtt résztvettek az ütközetben.

Aszmará, április 2. (Rador.) A Havas táviratozza az olasz főhadiszállásról: Egy motorizált osztag (Starace, a fasiszta párt főtákkarának vezetésével ma délelőtt bevonult Gondarba. Az Aszmarából elindult hadoszlop 12 nap alatt 800 kilométert tett meg. Utolsó etapját gyalog abszolválva. A város előtt egy Debarech felől érkező olasz oszloppal találkozott. A környéken tartózkodtak Imru rasz csapatainak maradványai, amelyek azonban az olasz előnyomulás láttán elmenekültek. Az abesszinek Gondartól délre, a Tana-tó mellé vonultak vissza.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, április 4.

Bucuresti. 17: Katonazene. 18.15: Operett-lemezek. 19: Hírek. 20.05: Jazz. 21.45: Venedéglő zene. 22.45: Hírek.

Budapest. 6.45: Forna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.30: Hírek. 13.30: Eugen Stepat balalajka zenekara. 17.30: Szalonzene. 20.45: Hangverseny. 23.20: Jazz.

Bécs. 22.10: Szimfónikusok. Belgrád. 16: Fuvószene. Brünn. 20.55: Operákból. Droitwich. 23.30: Rádiózenekar.

Hilversum. 19.25: Könyvi zene. Ljubljana. 22.15: Rádiózenekar. Milánó. 20.35: Puccini egyfelvonásos operái.

Prága. 19.15: Xilofon és tubafonászoló. Regional. 20: Szalonzene, szopránénekekkel. Starsszbourg. 17.20: Hangverseny. Toulouse. 19.40: Gounod—Meyerbeer operák-ból.

Varsó. 20: Könyvi zene. Zágráb. 21: Wagner-ária.

Ne de a irányító

A prefektus cső

Az új köz

Cluj, április 2. Uj közigazgatási intézmények alakultak az új törvény alapján. A köztársasági elnök által kinevezett minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését. A köztársasági elnök által kinevezett minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Az új törvény megnövelik a minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

1936 Uj K

Dr Kuntner vezetésével a köztársasági elnök által kinevezett minisztertervezésű törvény alapján az új közigazgatási rendszer megkezdte működését.

Nemcsak a közigazgatás, de a rendőrség és csendőrség irányítója is lesz a megyei prefektus

A prefektus ellenőrzi a filmelőadásokat. Polgármester csak egyetemi végzettségű ember lehet

Az új közigazgatási törvény érdekes intézkedései

Cluj, április 2. Mint már megírtuk, az új közigazgatási törvény változtatásokat idézhet elő az interimbizottság összetételében is. A közigazgatási törvény tüzetesebb áttanulmányozása még sok más érdekes intézkedésre is rátereli a figyelmet.

A prefektusok új megbízatása

Az új törvény rendelkezései rendkívül megnövelik a megyei prefektusok hatáskörét. Maga Inculet belügyminiszter kifejezése szerint a prefektusok valóságos urai lesznek a megyéknek és városoknak: ők őröknek a közrend felett is, a rendőrség és a csendőrség útján, amelynek szervezetében is bizonyos változások várhatók. Inculet belügyminiszter külön figyelmébe ajánlotta minden egyes megyei prefektusnak, a filmelőadások ellenőrzését, az új turisztikai hivatal feladatait és a légikikötők kérdéseit, míg Luca belügyminiszter az időközi (interim) bizottságok kicserélésére vonatkozólag adott utasításokat. Alimanisteanu tábornok a katonai, Paraianu tábornok a csendőrségi ügyek felügyeletére vonatkozólag adott kellő felvilágosításokat, míg Dumitriu belügyi miniszter a turisztikai hivatalról beszélt.

Ami az új közigazgatási törvény rendelkezéseit illeti, előírja, hogy a törvény életbeléptetésétől számított 3 hónapon belül a városok vezetői a főtikárokkal egyetemben kötelesek megegyezni a választói névjegyzékek új felülvizsgálását, melyet a járásbírók helyettesek el. Ami a községtanácsok számát illeti, a lakosság számától függetlenül a falvak községtanácsát 10, a városokét 18, a municipiumokét — mint amilyen Cluj városa — 36 tanácsosban határozza meg.

Clujon a polgármesteren kívül két alpolgármestert is kap a tanács, a 30 tanácsostagok közül a törvény jogszerinti tanácsostagok kinevezését is biztosítja. A város ügyeit a választott tanács keretei között létrehozott állandó választmány, két alpolgármester és a polgármester vezeti. A megválasztott tanácsot kötelező jellegű. Ha a választott, vagy jogszerinti tanácsostagok közül valaki igazolatlanul két ülésről távolmarad, 5000 lej pénzbírsággal sújtható a város javára.

Nem mindenki lehet polgármester...

Egy-egy községtanácsot nem limitált időre választanak, de három évenként a választott tanácsostagok felét kicserélik. Így egy tanácsostag maximális ideje 6 évig tarthat. A kicserélés sorshuzás útján történik a választott tanácsostagok felére nézve, míg a megmaradó másik fele a tanácsnak a következő három évben kerül „megújításra”. A sorshuzás nagytanácsulésen történik egy törvényszéki bíró jelenlétében. Polgármesterre csakis akadémiai címmel rendelkező polgárt lehet választani, legalább 30 éves kell, hogy legyen és fiatalabb 65 évesnél. A polgármesterek megbízatásuk ideje alatt gyakorolhatják szabad foglalkozásukat, kivéve az egyetemi professzorokat, akik vagy szabadságot kérnek, vagy lemondanak katedrájukról.

Érdekes az új törvény rendelkezése a nők választójogáról is. A nők ugyanis sza-

vezhatnak minden községtanácsi választáson, ha a következő feltételeknek megfelelnek:

a) Ha középiskolai végzettségű van, b) ha állami, városi tisztviselőnk, nyugdíjasok, vagy hadiözvegyek, c) ha kitüntetésük van és d) ha aktív tagjai vagy volt tagjai valamely román kulturális vagy jó-

tékony egyesületnek. A fenti feltételek közül bármelyik egyedül képesít szavazásra.

Figyelmet érdemelnek az új törvénynek a városi és községi takszákra vonatkozó alábbi rendelkezés is:

Az új törvény hatályon kívül helyezte az 1933. évi taxatörvényt és részben új taxa alapokat állapított meg, részben megváltoztatta egyes taxák százalékát, illetve összegét. A törvény rendelkezései szerint a községek hat hónapon belül kötelesek a megfelelő szabályrendeleteket elkészíteni és jóváhagyás végett bemutatni. Az eddigi községi taxák mindaddig, míg véglegesen jóvá nem lesznek hagyva az új szabályrendeletek érvényben maradnak és behajthatók, dacára az új törvényben foglalt változtatásoknak. Rendeli a törvény továbbá, hogy kötelezők azok a taxák és egyéb tartozások, amelyeket a törvény kihirdetéséig behoztak a községek költségvetésük egyensúlyba hozása végett.

A Duca-gyilkosság szenzációs fordulata az ügyészség előtt

BUCURESTI, április 1. Az ügyészség ma kihallgatja Radu Polizu-Micsunesti képviselőt, aki az általa összegyűjtött adatok alapján kérni fogja Nae Ionescu professzor, Cantacuzino tábornok, Corneliu Z. Codreanu és Virgil Ionescu mérnök kihallgatását. Polizu kérni fogja, hogy a fentebb felsoroltakat szembesítsék a Duca meggyilkolása miatt életfogytiglani kényszermunkára elítéltekkel. Polizu szerint a szembesítések újabb részletek fognak kiderülni Duca meggyilkolásának előzményei felől. A Capitala lap tudni véli, hogy még husvét előtt szenzációs letartóztatások fognak történni és hogy a liberális párt jogszakértői a per újrafelvételének lehetőségeit tanulmányozzák.

Richard Beer-Hoffmann, a világhírű zsidó költő Palesztinában

„Harminc éve vagyok otthon a Szentföldön”

Bécs, április 2. Dr. Richard Beer-Hoffmann, a világhírű zsidó író, a legjelesebb bibliai drámák írója a „Tel-Aviv” hajón Triesztből Palesztinába utazott hosszabb tartózkodásra. Elutazása előtt érdekes nyilatkozatot adott a bécsi sajtónak, melyben többek között a következőket mondotta:

— Harminc éve vagyok otthon a Szentföldön. Hisz lehetetlen volna bibliai anyagról írni anélkül, hogy az ember lelki kapcsolatban állana Palesztinával. Palesztina földjén éltem, amikor a biblia témakörében dolgoztam és ez a megélése a palesztinai földnek számomra realitás volt. Min-

denesetre olyan realitás, amely fölötté áll a valóságnak. Hogyan kerültem, mint bécsi író a bibliai anyaghoz? Nem a költő jön az anyaghoz, hanem az anyag jön hozzá. A biblia költészetét mindig élénken foglalkoztatott. Palesztinai utamon is legelső sorban azokat a helyeket fogom tanulmányozni, amelyek a szentírás költészetével állanak összefüggésben. Közel áll hozzám például az a völgy, ahol Dávid Goliátt legyőzte, de nagy érdeklődéssel tölt el a mai Palesztina is, melynek első hírnökéhez, Herzl Tivadarhoz meleg barátság fűzött.

Lazar Illés szenzációs adatokkal bizonyította a Zeletzki-féle hamisításokat a hadbírótság előtt

Május 15-én hallgatják ki Maniu Gyulát a Pomponiu—Vasilii Cluj perben

Bucuresti, április 2. (Az Uj Kelet.) Ismeretes, hogy a Skoda-ügyben tartott vizsgálat folyamán Pomponiu hadbírótsági ezredes rágalmaszást című pert indított Vasilii-Cluj ügyvéd ellen, aki azt állította, hogy az ezredes meghamisította a Zeletzki kihallgatásáról felvett jegyzőkönyveket. A tegnapi délutáni tárgyaláson csak Ilie Lazar nemzeti parasztpárti képviselő kihallgatására került sor, aki pontosan válaszolt az elnök minden kérdésére. Elmondotta, hogy a hadbírótság két őrmestere

tárgyalásokat kezdett Macekkel, a Skoda-cég megbízottjával, hogy 150 ezer lejért egy iratot vegyenek meg tőle. Ebben az iratban Pomponiu ezredes a Zeletzki vallomásához olyan megjegyzéseket akar hamisítani, amelyek kompromittálták volna Maniu Gyulát.

Elmondotta továbbá Lazar Illés, hogy amikor Pruteanu ezredes dolgozószobájában volt, a katonatiszt, aki egyébként mint a Zeletzki-ügy előadója szerepelt, felháborodását fejezte ki a vizsgálat mód-

ja fölött és dühösen fakadt ki Pomponiu ezredes és Puiu Dumitrescu pressziója ellen. Pruteanu kijelentette előtte, hogy Zeletzkit meglátogatta Protopopescu Nunuca és Georgescu ezredes, de még Uica tábornok is, hogy rávegyék, valljon Maniu ellen. Ellenkező esetben nem lesznek tekintettel arra, hogy két gyereke van és 15 évi börtönre ítélik. Kijelentette Lazar, hogy ezt Zeletzkitől tudja, de közölte ezt vele a jilvai börtön akkori igazgatója, Izet ezredes is.

— Mindezeket közöltem — mondotta Lazar — Vasilii-Cluj-val. Pruteanu ezredes még sok érdekes dolgot közölt velem a főnökömről, amit én elmondottam Maniu Gyulának.

Elmondotta ezután Lazar Illés, hogy Pruteanu ezredes és Maniu Gyula kétszer találkoztak. Először Lazar Illésnél és ez három óráig tartott, másodsor pedig Anca ügyvéd lakásán.

Ismertette ezeknek a tárgyalásoknak eredményeit, majd rámutat arra, hogy a Bentoiu—Vasilii-Cluj incidens idején, mikor ő tanu volt, Moruzzi tábornok döntőbíróóságához folyamodtak és ezalkalommal, a hamisításról lévén szó, a tábornok magához hívatta Pruteanu és Hotineanu ezredeseket, hogy mi igaz a hamisításokról, amelyekről a lapok írnak. A két ezredes kijelentette a tábornoknak: „Tábornok ur, hamisítás történt” — de nem részletezték a kérdést és nem mondták meg, hogy ki követte el a hamisítást. Lazar Illés kijelentette, hogy közölte ezt Vasilii-Cluj-val is.

Este fényolkor a gyűlést felfüggesztették és a következő tárgyalást május 15-re halasztották, amikor Maniu Gyula és Lecutia volt képviselő kihallgatására kerül sor. Lazar Illés kijelentette, hogy fenntartja a jogot újabb tanuk megnevezésére, akik állításait igazolják.

Bucurestiben letartóztatták a demokratikus diákfrent vezetőjét

BUCURESTI, április 2. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi demokrata diákság körében rendkívüli izgalom uralkodik. A bucaresti rendőrprefektúra ugyanis letartóztatta Gogu Radulescut, a demokratikus diákfrent elnökét, aki néhány letartóztatott diák társának kiszabadítása végett ment a rendőrségre.

A demokratikus diákfrent a kérdéssel kapcsolatban kiáltványt tett közzé és a sajtó útján is tiltakozott elnökének letartóztatása ellen. A diákokat, akiknek kiszabadításán fáradozott, azért vették őrizetbe, mert a diákokon és az egyetem környékén kiáltványokat ragasztottak ki, melyek felhívták a diákokat, hogy ne vegyenek részt a tg-muresi kongresszuson. Ez a kongresszus tulajdonképpen Zelea Codreanu pártjának jellegét viseli és azon részt vesz a revizionista és hitlerista rohamosztagos vezér is. A demokrata diákfrent tiltakozik az ellen, hogy a hatóságok, amikor külön vonatokat bocsátanak a Tg-Muresre utazó diákok rendelkezésére, megakadályozzák a diákság és a nép érdekeit képviselő mozgalmat, amely le akarja telezni, hogy mi is tulajdonképpen a tg-muresi kongresszus.

Uj igazgató a cluji Opera élén

Cluj, április 2. Zacharia Bársan, a cluji Nemzeti Színház igazgatója, nyugdíjba vonult és helyébe a minisztérium Papilian Victor egyetemi tanárt, az Opera igazgatóját nevezte ki. Papilian kinevezésével megüresedett az Opera igazgatói állása, amelyet április elsejével Nicolae Nasta-val, az egykori világhírű román tenoristával töltöttek be. Nasta egyike a legkiválóbb romániai opera-zenészeknek. Nemrég, még mint aktív énekes, a legjelesebbek közé tartozott. Mint tenorista, a világ összes színpadait megjárta és a montecarlói Operának volt dédelgetett első tenoristája. Kinevezésétől sokat várnak zenei körökben. Az Opera személyzete megható ragaszkodással búcsúzott eddigi igazgatójától, Victor Papiliántól, aki másfél éves működése alatt nagyon szép munkát végzett és elnyerte munkatársainak szeretetét.

Erec Israelt az egész zsidó népnek kell építenie !!
Csallakozzék az országépítőkhöz !
Váltsa meg a Sékelt !!!

1936 KÖNYVVITEL

Dr Kuntner egyet. tanár: Bevezetés a könyvvitel ismertetékben. II. kiadás, 300 lap és melléklet. Lei 264 LEPAGE-nál Cluj.

Az Agudas Jiszroel és a zsidó világkongresszus

Jakob Rosenheim, az Aguda elnöke, a zsidóság politikai és gazdasági képviselőinek megteremtéséről. A zsidó világkongresszus végrehajtóbizottságának válasza

London, április 2. Jelentette az Uj Kelet, hogy a zsidó világkongresszus végrehajtóbizottsága 1936 augusztusára tűzte ki a kongresszus összehívását, mely megteremteni hivatott a világ zsidóságának átfogó politikai és gazdasági képviselőit. Ezzel kapcsolatban Jakob Rosenheim, az Aguda Jiszroel világszervezet elnöke, érdekes nyilatkozatot adott a Zsidó Távirati Iroda munkatársának. Mint ismeretes, az Aguda mindeddig nem szögezte le álláspontját a kongresszus kérdésében és ellentmondó verziók forognak akörül, hogy részt fog-e venni az Aguda a kongresszusi választásokon és a kongresszus megteremtésében.

Jakob Rosenheim londoni nyilatkozatában ellenzi a világkongresszus tervét és nem híve annak, hogy a zsidóság parlamenti tribün teremtésén magának politikai és gazdasági harcának megvívására. Meggyőződése szerint egy ilyen parlamenti tribün a maga választási apparátusaival nem hozna semmilyen hasznos gyakorlati politikai és gazdasági tevékenységet. Ezzel szemben szükségesnek tartja, hogy a zsidóság megteremtse a maga központi fórumát politikai és gazdasági érdekeinek védelmében. Ez csak úgy képzelhető el, ha a különböző zsidó szervezetek önmaguk akaratából központi tanácsot alakítanak a zsidóság politikai képviselői és gazdasági és filantropikus segélymunka számára. A zsidóság mai súlyos helyzete feltétlenül megköveteli a zsidóság politikai és gazdasági-politikai központjának megteremtését, ennek azonban kizárólag politikai és gazdasági terepünkre kell szorítkoznia és le kell mondania arról, hogy beleszóljon világnézeti és kulturális kérdésekbe, amelyek különböző választják a zsidóság különböző csoportjait és rétegeit.

A Comité des Delegations Juives és a zsidó világkongresszus végrehajtóbizottsága ugyan csak a Zsidó Távirati Iroda útján válaszol Jakob Rosenheimnek. Elégtétellel állapítja meg, hogy az Aguda elnöke maga is elismeri a zsidóság közös képviselői megteremtésének szükségességét, a közös politikai és gazdasági érdekek védelmében. A zsidó világkongresszus sem akar mást. A különböző szervezetek titkos megállapodása útján, hanem demokratikus alapon, a zsidó nép szes

szes aktív részének közreműködésével akarja megvalósítani. Milyen más legitim képviselőről lehetne szó, ha nem világkongresszusról, ha valóban azt akarjuk, hogy ez a szerv a zsidó nép többségének a nevében beszélhessen és cselekedhessen. A nyilatkozat ezután megcáfolja Jakob Rosenheim azon kijelentését, melyben azt állítja, hogy a világkongresszus „a fontosabb zsidó szervezetek többségének kívánsága ellenére” fogják összehívni. A „fontosabb zsidó szervezetek” definiálása igen nehéz — mondja a világkongresszus végrehajtóbizottságának nyilatkozata. A Cionista Világszervezet, mely tagadhatatlanul a világ legnagyobb zsidó szervezete, legutóbbi kongresszusán egyhangulag a zsidó világkongresszus mellett foglalt állást. A csehszlovákiai, romániai Zsidó Párt, melyek ezen országok zsidóságának többségét képviselik, ugyancsak magukévá tették a világkongresszus gondolatát. A lengyelországi zsidó szervezetek túlnyomó többsége is erre az álláspontra helyezkedett. Az amerikai zsidó kongresszus és mellékszervezetei, az olaszországi, bulgáriai, görögországi, stb. zsidó hitközségek szövetségei szintén a világkongresszus mellett állanak. A Vaad Leumi, mely a palesztinai zsidóság túlnyomó többségét képviseli, hivatalosan tett hitet a világkongresszus mellett. Ilyen körülmények között nem lehet elfogadni azt, amit Jakob Rosenheim állít. Hogy a kongresszus csak politikai és gazdasági munkára fog szorítkozni és semmilyen más vallási, vagy kulturális kérdésbe nem fog beleszólni, ez többszörösen ki lett hangsúlyozva.

Ha jól és olcsón akar
PALESZTINÁ-ba utazni a Telavivi mintavásárra és az orvoskongresszusra
40%-os utazási kedvezményel, forduljon bizalommal
O. R. T.
Organizația Română de Turism
s. a. București, Bdul Take Joneșcu
3. sz. Telefon 4-41-65 és
Cluj, Regele Ferdinand ul. 23.
Telefon 10-26. utazási irodához.

A reumatizmus — ha nem kezelik. — majdnem mindig kronikussá válik és akkor — túlzás nélkül megállapíthatjuk — minden öröm eltűnik az életből. Ennek a betegségnek oka — közismerten — a húgysav felhalmozódása a szervezetben; tehát meg kell szabadulnunk tőle. Régebben Salicyles készítményekkel kezelték, nem akarunk ennek a kezelési módnak számos hátrányára rámutatni. Azonban leszögezzük, hogy ma már van egy általánosan elismert készítmény, amely a reumatizmus minden formáját eredményesen kezeli, és ez az

URODONAL a legerősebb oldószert, a húgymérgek kiválasztószere

A világ legjelentősebb profeszorai ajánlják és önmaguk is rendszeresen használják.

Mindenki aki reumatizmustól, köszvénytől, ischiastól, boszorkányszurástól, májzavaroktól, epe-, máj- és vese-kövektől szenved, szedjen URODONAL-t ez az egyetlen kezelési mód, amely visszadhajja egészségüket

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Invitare

Domnii acționari ai societății anonime Frații Salomon din Câmpia-Turzii sunt invitați să ia parte la adunarea generală ordinară, care va avea loc în ziua de 15 Aprilie 1936, orele 11 a. m. la sediul societății în Câmpia-Turzii cu următoarea Ordinea de zi: 1. Aprobarea bilanțului și a contului de gestiune pe anul 1935 și acordarea absolutului. 2. Complectarea consiliului de cenzori. 3. Eventuale propuneri. — Acționarii pentru a putea exercita dreptul de vot, vor trebuie să deponați acțiunile cu 3 zile înainte la casieria societății. Consiliul de administrație. — Bilanț pe anul 1935. Activ Cassă 11,465.—; Marfă 404,054.—; Investiție 33,044.—; Filtale în preț de vân. 85,176.—; Sold pierderi an. 1934 31,747.—; Total Lei 565,488.—. Pasiv: Credit cont curent 409,111.—; Cont capital 100,000.—; Cont diferențe 32,465.—; Cont amortizații 3300.—; Sold profit net 20,612.—; Total Lei 565,488.—. Profit și pierdere. Debit la cheltuieli 386,850.—; Sold profit net 20,612.—; Total Lei 407,462.—; Credit dela marfă venit brut 407,462.—; Total Lei 407,462.—.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROMAN OPERA MUSORA:

Péntek, április 3: I. Kényeskedők. II. Egy ózreggeli álom, III. Carmen Saeculare. (Horatius).

Szombat, április 4 (iskolai matiné): Szevilai borbély.

Vasárnap, április 5 (matiné): Vig özvegy.

Hétfő, április 6: I. Kényeskedők (Molière), II. Egy ózreggeli álom, III. Carmen Saeculare (Horatius).

Szerda, április 8: Szimfónikus hangverseny Pop Virgil hegedűművész közreműködésével.

ROYAL MOZGÓ MUSORA:

Ma, pénteken utoljára: Az ígért földje. (Palesztina 1936). Az első igazán művészi beszélő Palesztina-film. Palestina film Company Ltd. Jerusaleam és Fox Movietone közös filmje. Rendezte: Juda Lemann és Leo Hermann, a Keren Hajjeszód főtítkára. Zenéjét szerezte: Boris Morros a Paramount főzeneigazgatója. Dalok: Sambursky Tel-Aviv. Főszereplő: Palesztina mai zsidó népe. Főszereplő: Palesztina mai zsidó népe. Előadások kezdete: 5, 7, 9 óra. Számozott helyek délelőtt 10-től válthatók a mozgó irodájában.

EDISON MOZGÓ MUSORA:

Csoda műsor: I. Kínai papagály. Detektiv-drámák koronája. Warner Oland-dal. II. Bécs az álmaim álma. Csodaoperett. Tauber Richarddal. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej. vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összekötéssel rendelkező „MIREA” iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Kertes házbán 1 szoba konyha, speiz, gyermektelen családnak kiadó. Megtekinthető 11-1-ig, d. u. 4-6-ig, Str. Bratianu 45.

Jégszekerényt, jó karban keressünk, háztartás részére. Cim a kiadóban.

Jól bevezetett kalapüzlet a belvárosban, elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban.

Fűszerüzlet-berendezés olcsón eladó. Str. Bratianu No. 45.

Garantált kóser פסח פסח tehén- és bivalytej kapható Schwartz Ignácnál Str. Gen. Poetas 23.

Κύριος ψαχάκι κουλκράζ-στέμηνες μάς ήττώ ρεγγετλή κελδε ας εγέζ ύννεπ βεγγίγ κηπητόκ Αδιερνή, Str. Neulcea 4. (ABC-vel szemben).

Azsurozógép teljesen jókarban sürgősen eladó. Cim: Terkeltaub Mihály Oradea, Piața M. Viteazul 5.

פסח פסח פסח fájbok és szávénumok legcsébbter kaphatók Haasz-Depo, Timiscara, IV. Str. Iancu Vacarescu 31.

Két szoba konyha, előszoba, fürdőszoba, belvárosban, május 1-re kiadó. Értekezni Str. Baron L. Pop 10.

Külföldi utjáról hazaérkezve, a legújabb fűző, melltartó és művirágokat, a legszebb kivitelben — Economia könyvre is — Schömfeld Hédy szalonja készít. Str. Regina Maria 11, I. emelet.

HI
Az Országos...
str. Saguna 7.
pénteken, április 3.
dr. Weiss M.

— Ma kerül s...
audienciájára. Buc...
királyi audienciája...
kihallgatása kerül...
párt erdélyi szerv...
pénteken fogadja.

— Az első mun...
jelentik: Fantaszt...
álmot valószínűt...
autógyár. Ez a g...
mében és egész b...
dern technika csu...
az első gyár, aho...
és minden a vilá...
óriási terebben...
keresztül és az a...
forogtja és a gé...
Ezek a gépek ma...
goznak, anélkül...
na munkájukba...
műszerész van...
gyáznak, hogy a...
legyenek. Különb...
nek a működése...
kódésbe hozott ó...
szeged és csavar...
közgazdászok és...
hogy ha minden...
tér át, az egész...
több munkásra.

— Külön törvé...
elűj egyetem tar...
A szenátus, mint...
latot szavazott m...
annak kérésére, m...
román kultúra s...
vian Gogát neve...
méltatta Goga sz...
hogy Bogdán Pet...
telelemtudóst, v...
is külön törvénye

— Gyomor- és...
nyosság, erős b...
a gyomorbélhúza...
morsavtútnegés...
József” keserűvíz...
rövidesen megsz...

— Háromezer...
egy tudós. Lond...
nicle moszkvai j...
dományos akad...
egyetemi tanár...
nyeiről, melyeke...
befagott állato...
el. Két évig fol...
jégrétegeiben.

rákokat talált...
időszámítás elő...
be. Ezeket labo...
melegítő eljárás...
nie. A 3000 évv...
és rákok egy ré...
riumban látható...
petéit is megtal...
ket sikerült kik...
tek belőlük. Az...
akadémia egy...
Amundsen, az I...
teste még meg...
tökéletesen kon...
képzhető, hog...
ják, sikerül ism...

— Véres üt...
parasztok és a...
jelentik: Corco...
tal felizgatott...
próbált elfoglal...
sok által kihív...
volverlővésekk...
kás életét vesz...

— A satmar...
neplése. Satma...
most, a satmar...
zértítikarát, be...
tették működé...
alkalmából. Ba...
deztek tisztelet...
banketten rész...
aradi főtisztvis...
mos nagyszán...
felköszöntő ha...
ták az ünnepe...
s a közigazdas...
A Zs. N. Sz...
tette magát a...
hogy Schiffer...
tett áldásos m...
a KKL aranyf...

HIREK

Az Országos Zsidó Párt Cluj-i Tagozatának

Str. Seguna 7. sz. szobák fogadó iródjában pénteken, április 3-án déli 1/2-1-1/2 óra között dr. Weiss Miklós tart inspekción.

— Ma kerül sor Popovici Mihai királyi audienciájára. Bucarestből jelentik: Madgearu királyi audienciája után, most Mihai Popovici kihallgatása került szóba. A nemzeti parasztpárt erdélyi szervezetei elnökét április 3-án, pénteken fogadja az uralkodó.

— Az első munkanélküli gyár. Newyorkból jelentik: Fantasztikusnak látszó, utopisztikus álomt válogatott meg a milwaukeei Smith-féle autógyár. Ez a gyár egyedülálló a maga nemében és egész berendezésével együtt a modern technika csúcspontjának tekinthető. Ez az első gyár, ahol nem dolgoznak munkások és mindent a világon gépek végeznek el. Egy óriási teremben hatalmas futószalag vonul keresztül és az autók vázát ez jobbra-balra forgatja és a gépek megoldozzák azokat. Ezek a gépek matematikai pontossággal dolgoznak, anélkül, hogy emberi kéz beavatkoznék a munkájukba. A gyárban csupán néhány műszerész van, akik azonban csak arra vigyáznak, hogy a dolgozó gépek jó állapotban legyenek. Különösen megkapó annak a gépnek a működése, amely préselt levegővel működésbe hozott óriási kalapácsával többszáz szegyet és csavart üt be egyszerre. Amerikai közgazdászok és technikusok kiszámították, hogy ha minden autógyár erre a rendszerre tér át, az egész világon nincs szükség ezernél több munkásra.

— Külön törvénnyel nevezték ki Gogát a cluj-i egyetem tanfőjévé. Bucarestből jelentik: A szenátus, mint a kamara is, törvényjavaslatot szavazott meg, amely a cluj-i egyetemen, annak kérésére, katedrát állít fel a modern román kultúra számára. A katedrára Octavian Gogát nevezik ki. A törvény előadója méltatta Goga személyét és rámutatott arra, hogy Bogdan Petriceicu Hajdeu, a nagy történelmtudós, valamint Carucci olasz költő is külön törvények által juttatták katedrához.

— Gyomor- és béluhur, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek. Az orvosok ajánlják.

— Háromezer éves állatokat támasztott fel egy tudós. Londonból jelentik: A News Chronicle moszkvai jelentése szerint a szovjet tudományos akadémiájában P. N. Kaptejev egyetemi tanár beszámolt szenzációs eredményeiről, melyeket az északi sarkvidék jegébe befagyott állatok „feltámasztása” körül ért el. Két évig folytatta kutatásait a sarkvidék jégterületein. Különböző rovarokat és apró rágókat talált, melyek körülbelül a rendes időszámítás előtt 1000-ben fagyhattak a jégbe. Ezeket laboratóriumában megfelelő felmelegítő eljárással sikerült ismét éltre kelteni. A 3000 évvel ezelőtt megfagyott rovarok és rágók egy része most is él és a laboratóriumában látható. Kiseb hüllő és halfajták petéit is megtalálta a jégben. Ezeket a petéket sikerült kikeltetni. Normális halak fejlődtek belőlük. Az előadással kapcsolatban az akadémia egy tagja megjegyezte, hogy ha Amundsen, az 1928-ban eltűnt sarkkutató holtteste még meg van valahol a jégben és a jég tökéletesen konzerválta, akkor elméletben elképzelhető, hogy ha egyszer a testet megtalálják, sikerül ismét életre kelteni.

— Véres ütközet egy spanyol községben parasztek és a polgárorség között. Szevillából jelentik: Corcoyaban több, kommunisták által feligazított mezőgazdasági munkás megpróbált elfoglalni néhány birtokot. A birtokosok által kihívott polgárorséget a tömeg revolverlövésekkel fogadta. A harcban két munkás életét vesztette, több megsebesült.

— A sátmari Fonciera vezértitkárnak ünneplése. Sátmarról jelentik: Schiffer Jeromost, a sátmari Fonciera biztosító intézet vezértitkárárt, bensőséges ünneplésben részesítették működésének negyvenéves fordulójára alkalmából. Barátai és tisztelői bankettet rendeztek tiszteletére a vállalat helyiségében s a banketten részt vettek a bank timisoarai és aradi főtisztviselői is, valamint Schiffer Jeromos nagyszámú barátai. A banketten több felkötött hangzott el, amelyekben méltatták az ünneplést negyvenéves munkálkodását s a közgazdasági élet terén szerzett érdemeit. A Zs. N. Sz. helyi csoportja szintén képviseltette magát az ünnepségen és elhatárolták, hogy Schiffer Jeromost a cionizmusért kifejtett áldásos működése elismeréséül beiktatják a KKL aranykönyvébe.

Szabályszerű ütközet folyt le a mandzsu-mongol határon a japán és mandzsu csapatok között

Mindkét részről nagy a veszteség

Sanghai, április 2. A kwantungi hadserg parancsnoka jelenti, hogy a vasárnapi incidensek kivizsgálása végett a mandzsu-mongol határra küldött japán-mandzsu csapatot 12 mongol repülőgép támadta meg. Negyven pernyi harc után a mongol

gépek visszavonultak, a japán-mandzsu csapatoknak azonban meg kellett küzdeniük tankokkal és gázbombákkal ellátott mongol erőkkel. Mindkét részről nagy a veszteség. A mandzsu kormány erőlyesen tiltakozott a mongol kormányfővel.

— Óriási aranyu kommunista-letartóztatások Lengyelországban. Varsóból jelentik: A rendőrség 450 kommunistát tartóztatott le az egész országban, a munkásszindikátusok azon határozatából kifolyólag, hogy ma általános sztrájkot proklamálnak.

— Moratóriumot kért egy bécsi bank. Bécsből jelentik: A Kompass-bank moratóriumot kért, mert nem tud eleget tenni a letétek visszafizetésének. A pénzügyminisztérium teljesítette a kérést.

— Stelian Popescu ünneplése. Bucarestből jelentik: Az Unversul személyete tegnap meleg ünneplésben részesítette Stelian Popescut abból az alkalomból, hogy 20 éve áll a lap élén. Este a Modern étteremben bankett volt, amelyen többen méltatták az Unversul igazgatóját.

— 114 éves asszony él Szegeden. Szegedről jelentik: Szegeden most fejezték be a 90. életévüket betöltött emberek összeírását. Ebből kiderült, hogy Magyarország legidősebb asszonya Szegeden él. Tandari Józsefné, szül. Szalai Rozália, az okmányok bizonyossága szerint ugyanis 1822-ben született, tehát 114 éves. Az öregasszony Szeged-Királyhalmán lakik 82 éves fiával és egész sereg unokával. Tandari Józsefné kivül még két 100 éven felüli asszony él Szegeden, az egyik 106, a másik 104 éves. Száz évnél idősebb férfi nincs a városban. Érdekes adat még a statisztikának, hogy Szegeden hatvanégy 90 évesnél idősebb ember él, legtöbbje tanyai lakos.

— Ciuiley mérnök szabadlábrahelyezését kéri. Bucarestből jelentik: Ciuiley mérnök, akit, mint ismeretes, Tita Cristescu meggyilkolásának gyanúja miatt tartanak fogva, pótvizsgálatot kért terjedelmes emlékiratában, amit tegnap a vádtanács elé terjesztett. Együttel szabadlábrahelyezését is kéri a mérnök.

— Hans Ottó Roth királyi kihallgatásán. Bucarestből jelentik: Tegnap délután az uralkodó kihallgatáson fogadta Hans Ottó Rothot a német párt elnökét, I. Gr. Perieleanu volt minisztert és Octavian Gogát, akinek audienciája 1 óra hosszat tartott.

— Husz és félmilliárd lejt inkasszált az elmúlt költségvetési évben az állam. Bucarestből jelentik: Az 1935-36 költségvetési év lezárult. A bevételek, beleértve az utolsó hónapot is (március), 20,616,000,000 lejt tesznek ki.

— Április 5-től 19-ig tart a husvéti félszáz napos ünnep. Bucarestből jelentik: Mint minden évben, a CFR vezérigazgatósága 50 százalékos tarifakedvezményt nyújt a husvéti ünnepek alatt utazóknak. A kedvezmény virágvasárnap lép életbe (április 5-én) és érvényes április 19-ig.

— Filmszerepre szerződtek Alpar Gitta kislányát. Budapestről jelentik: Fröhlich Juliát, Alpar Gitta tizenkét éves kislányát az egyik hollywoodi filmtársaság leszerződtette egy gyermekszerepre eljátszására.

— A „Goldmark” Filharmonia Társaság értesíti tagjait, hogy az ünnepekre való tekintettel, a próbák f. hó 15-ig szünetelnek.

fejfájás ellen Beretrás, paritilla!

— Április 8-ig nem tart minisztertanácsot a kormány. Bucarestből jelentik: Április 8-ig a kormány nem tart minisztertanácsot.

— Aláírták a román-görög fizetési egyezményt. Bucarestből jelentik: Ma reggel a kereskedelmi minisztériumban aláírták a román-görög kereskedelmi és fizetési egyezményt.

— Anghelescu, volt bankkormányzót a bankszövetség elnökévé választották. Bucarestből jelentik: C. Anghelescu, volt bankkormányzót a bankszövetség tegnap esti ülésén megválasztotta elnökévé.

— Ünnepi prédikáció a párizsúcai nagy zsinagógában. Szombaton délelőtt 10 órakor az évenként szokásos Sabbat Hagadol ünnepi beszédet Glasner Akiba tartja a párizsúcai nagytemplomban.

— A Tennat Tora Umlacha Poel Charedi szervezete értesíti a tagjait, hogy szombaton, f. hó 4-én délután 4 órakor mincha ima keretében a Str. Paris 47 sz. alatti szervezeti imaházban Rav. Eljáhu Klein nagyszabású előadást fog tartani „A Pészach ünnep jelentősége régen és napjainkban” címmel. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— Istentisztelet. A Regele Ferdinand uti nagytemplomban f. hó 3-án, pénteken este az istentisztelet 7 órakor kezdődik, melynek keretében főtiszt. dr. Weinberger Mózes főrabbi ur beszédet mond.

— Turisztika. A Haggibor S. E. turisztikai szakosztálya vasárnap d. e. 1/2 órakor gyalogturát rendez. Indulás a Haggibor klubhelyiségéből, Str. Reg. Maria 15.

— Ha az arcszine fakó, szürkésárga, és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél-tulajdosságoz rothadási folyamatai, gyomor-fájás és epapangás kineznek, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet innia. Az orvosok ajánlják.

DIVATLAPOK

Husvétli képeslapok BOROS-nál

— A sátmari „Goldmark”-zenekar hangversenye. Impozáns siker jegyében folyt le a sátmari „Goldmark”-zenekar második hangversenye, amelyet a Zsidó Nőegylet székházának nagytermében rendezett meg. A fiatal, de máris erősen fejlődésnek indult zsidó zenekari egyesület valóban kulturmunkát fejt ki azzal, hogy minden esztendőben három-négy hangversenyt rendez s ezek a hangversenyek a legszelebb körök érdeklődésével találkozhatnak. Idei szonjuk második hangversenye is zsufoolt hallgatóság előtt folyt le és a megjelent, nagyszámú és elegáns közönség ószinte elismeréssel adózott a fiatal zenekari egyesület működésének. Komoly zenei művekből ügyesen összeállított műsorukat Beethoven „Coriolan”-nyitánya vezette be, amelyet precíz összetanulással és zenei lelkességgel adtak elő. A hangverseny eseménye volt dr. berencei Kovács Lajos, a kiváló muzsikusközreműködése, aki Lakatos Magda urilány diszkrét és simulékony kísérete mellett Tschajkovszky hegedűkoncertjét játszotta el, kristályos művészetének minden mesterfoganásával. Az előadót, aki már hosszabb idő óta nem lépett Sátmaron hangversenypódiumra, olyan lelkes ünneplésben részesítették, hogy három ráadás-számot kellett eljátszania. Szünet után Haydn VI. szimfóniáját adta elő a „Goldmark”-zenekar, Richter Pál karnagy vezényletével. Richter karnagyot minden elismerés és dicséret megilleti a betanítás fáradtságos és lelkiismeretes munkájáért. Minden bennük rejlő értéket kihozott a fiatal muzsikusokból, akiknek lelkes igyekezte, szorgalma valóban emlékezetes sikert eredményezett. A közönség ószinte tetszésnyilvánításokkal halmozta el Richter karnagyot és a „Goldmark”-zenekar lelkes együttesét.

Cipőt

modern formákban, olcsó, gyári árakkal vásárolható

Mociornitá

gyárainak bucuresti és vidéki lerakatainál.

Férfi félcipők

box- és chevreauxbőrből fekete és barna színben

Női félcipők

trotteur, fekete és barna

Gyermek egész- és félcipők

fekete és barna

Gyermek lakkfélcipők

A cipők kizárólag bőrből készülnek, legjobb minőségű talppal.

MOCIORNITA

Saját gyári lerakatai

Bucuresti: Str. Carol 29, Calea Grivitei 128, Sos. Mihai Bravu 12 (Obor). Vidéken: Cluj, Calea Regele Ferdinand 22. Craiova, Constanta, Cămpulung, Galați, Brasov, Buzău, Ploesti, Roman, Târgoviste, Tecuci.

UJ KELET Legújabb hírek

Sulyos interpellációk hangzottak el a kamarában Vartolomeu püspök ellen

A miniszterek is igazat adtak az interpellálóknak, de arra hivatkoztak, hogy a szinódus miatt nem járhatnak el a püspök ellen. Megszavazták a klérus törvényét

Bucuresti, április 1. A kamara tegnap esti ülésén Costel Tatarescu kérdést intéz az igazságügyminiszterhez az ügyészség által bevezetett vizsgálattal kapcsolatban, amit az utóbbi napokban elhangzott nyilatkozatok folytán vezettek be és amelyek új megvilágításba helyezik Duca meggyilkolását. Az interpelláló értesülése szerint a vizsgálatot alig három napi nyomozás után befejezték. Kétségbenvonja, hogy ilyen rövid idő alatt negatív konklúzióra lehetett jutni. Az általa felvetett probléma nemcsak a liberális pártot érdekli, hanem a pártpolitika felett áll és az állami mechanizmus működésére is vonatkozik.

Tatarescu felszólalását a kamara egyhangulag megtapsolta.

Az igazságügyminiszter új vizsgálatot rendel el

Constantinescu-Bordeni a georgisták részéről hangsúlyozta annak szükségességét, hogy teljes világosságot derítsenek Duca meggyilkolására.

Polizu-Micsunesti képviselő kijelenti, hogy lemond interpellációjáról, de kéri, idéztessék be a vizsgálóbíró elé, hogy bizonyos információkkal szolgáljon, amelyeket eredetileg a kamara tudomására akart hozni.

Valer Pop a miniszteri székből leszögezte, hogy a Duca meggyilkolását új megvilágításba helyező leleplezések alapján vizsgálatot rendel el.

Bucuresti, április 1. A kamara ma reggeli ülésén a klérustörvény vitájára került sor.

Dr. Anghelescu közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy a kormány a legnagyobb gondoskodással viseltetik az ortodox klérus iránt és az év folyamán meg fogja találni a lelkészek fizetéséhez szükséges költségvetési eszközöket.

Draghici örömmel fogadja a miniszteri nyilatkozatot, de nem tartja kielégítőnek a törvényt.

Banateanu többségi szerint az ortodox egyházat alsóbbrendű helyzetbe hozták. Kéri a kormányt, keressen lehetőségeket az ortodox papság emberi fizetésére. Hasonló értelemben beszélnek Deleanu georgista, Hasnas, Elefterescu és Florea többségiek.

Orvosi bizottság elé kívánják állítani Vartolomeu püspököt

Plessia többségi a ránci püspökség szellemi anachiájáról beszél és követeli, hogy Vartolomeu püspököt állítsák orvosi és vagyonellenőrző bizottságok elé.

Petre Andrei nemzeti parasztpárti csatlakozik a kéréshez.

Inculeț belügyminiszter: Plessia urnak igaza van. Vartolomeu püspök átlépte az illetékes határait.

I. Lepadatu megállapítja, hogy a lelkészek fizetési terveze elgátol.

Plessia kéri, hogy Vartolomeu püspököt előbb utalják orvosi bizottság elé a nyugdíjtörvény rendelkezésének megfelelően és ha felelősnek találják, állítsák a szent szinódus, a semmitörvény, valamint a vagyonellenőrző bizottság elé.

Anghelescu dr kijelenti, hogy Lepadatu kultuszminiszter fog válaszolni erre a kérésre.

Az egész olteniai közrendet veszélyeztetni a püspök

Plessia kéri a belügyminisztert, vajjon nem tud-e róla, hogy a válcea-megyei és az egész olteniai közrendet veszélyeztetni Vartolomeu püspök magatartása.

Inculeț kijelenti, hogy Plessianak igaza van. A belügyminisztérium a maga részéről megtett minden lehetőséget, de a szent szinódus ajtajába ütközött. Más illetékesebb hatóságoknak kell a szükséges intézkedéseket megtennie. (Taps).

Plessia: Egy véleményen vagyok önnel, hogy vannak intervenciók, amelyek a szent szinódus kapujában megakadnak, de önnel van egy prefektusa Valceaban és az igazságügyminisztériumnak egy főügyésze ottan, akik a szinódus megkerülőjével is lépéseket tehetnek.

Valer Pop: Ez az ügy nem tartozik az ügyészség illetékességébe, hanem a semmitörvény kompetenciájába.

Megszavazták a klérustörvényt

Több más felszólalás után a klérustörvényt megszavazzák, majd megkezdik a hadiárak, rokkantak és özvegyek elhelyezésére

vonatkozó javaslat vitáját. Megszavazzák ezt a javaslatot is és az egészségügyi alap létesítésére, valamint a konverziós törvény bizonyos szakaszainak módosítására vonatkozó törvényjavaslatot is. Több, a szenátus által már megszavazott kisebb jelentőségű törvény elfogadása után, a képviselőház elnapolta magát április 15-ig.

A szenátus kivette vakációját

A szenátus ülésén Sauciu-Saveanu bejelentette, hogy Cernăuțiiban nem respektálják a munkatörvénynek a nők és gyermekek dolgoztatására vonatkozó részeit.

Gyárfás, magyarpárti szenátor bejelentette, hogy Cornuți odorheimegyei községben Ion Bota tanítót eltiltették lopásért és sikkasztásért, ennek ellenére még mindig állásában van.

Ioanitu a román-orosz megnemtamadási szerződés ügyében interpellálja meg a külügyminisztert, majd tárgyalás alá veszi a rendkívüli hatalomról szóló törvényjavaslatot, amikor is Heroveanu szenátor a nemzeti parasztpárt nevében felolvassa ugyanazt a deklarációt, amelyet Calinescu tett tegnap a kamarában, hogy a nemzeti parasztpárt nem vesz részt a törvényjavaslatok vitájában. A deklaráció felolvasása után a szenátus gyors egymásutánban mintegy tíz törvényjavaslatot szavazott meg, majd a szenátus kivette vakációját, amely egyelőre április 15-ig tart, amikor a kamara és a szenátus egy napra összeülnek, hogy meghallgassák a szessziók beárulásáról szóló királyi kéziratot.

Ma, pénteken utoljára a ROYAL-mozgóban:

„Az ígéret földje“ (Palesztina 1936)

Ne mulassza el megnézni ezt a kiváló zsidó filmalkotást. Előadások kezdete 5, 7, 9 óra.

Kegyvesztett lett a náci előtt Eckener dr., mert nem akarta az új kormányozható léghajót Hitlerrel elkeresztelni s nem volt hajlandó a náci-propaganda szolgálatába állani

London, április 2. (Rador.) A Reuter berlini jelentése szerint német hivatalos körökben elégedetlenség mutatkozik Eckener dr., a Zeppelin vezetőjének magatartásával szemben, aki hír szerint nem volt hajlandó teljesíteni Göbbelsnek azon óhaját, hogy az új kormányozható léghajót Hitler Adolf nevével keresztelje el. Eckener dr. ezért a hitlerista rezsim részéről kegyvesztett lett. Másrészt Eckener nem akarta jószántából a léghajót a választási

propaganda szolgálatába állítani. Tudni vélik, hogy Eckener nem fog visszatérni Németországba a friedrichshafeni művek igazgatói minőségében.

Párizs, április 2. (Rador.) A Havas berlini távirata szerint ma délnak Göbbels utasításokat adott a sajtónak az Eckeneresettel kapcsolatban, oly értelemben, hogy Eckener dr. nevét ezentul a sajtó ne említse meg.

Újabb negyvennyolc órával halasztják el Hauptmann kivégzését

Wendel, volt ügyvéd ujlennyomatai nem egyeznek a zsaroló leveleken találtakkal

Trenton, április 2. (Rador.) Kimberling, a trentoni börtön igazgatója kijelentette, hogy Hauptmann, newyorki idősámitás szerint, pénteken este 20 órakor végzik ki. Mivel azonban Trentonban a lakosság állandóan izgalomban van, Kimberling olyan kijelentést tett, hogy ha a merceri esküdtsek nem jut határozatra péntekig Wendel, volt ügyvéd ügyé-

ben, újabb halasztást szenved a kivégzés. Ez sem terjedhet tovább azonban, mint a hét vége. Mindenesetre ki fogja kérni Trenchard bíró véleményét.

Egyébként megállapítást nyert, hogy Wendel ujlennyomatai nem egyeznek a zsaroló leveleken találtakkal és azok írásjegye sem Wendeltől származnak.

4200 zsidó hajószerecsétlenségével tréfálta meg a Porunca Vremii április elsején olvasóit

Mivel akar a Porunca Vremii örömet szerezni az antiszemitáknak. Nagy ijedséget okozott a zsidóság körében a Har Karmel szerecsétlenségerol szóló kacska

Cluj, április 2. A Porunca Vremii című lap, mely sikerral tudja leutánozni Streicher Stürmerjének minden rágalmát és piszkolódását, április elsején tréfával kedveskedett olvasóinak. Az április elsejei szenzáció a „Har Karmel“ c. palesztinai személyszállító hajó szerecsétlenségéről számol be, mely Sztabul közelében következett be. A lap szerint a hajón 4200, főleg lengyelországi zsidó kivándorló utazott Palesztinába. A hajó Konstantinápolytól 50 mérföldre vizalatti aknába ütközött, mely felrobbant és a hajót rendkívül megrongálta. A pánik következtében a gépházban tüzvész tört ki úgy, hogy a hajó rövidesen

lángbaborult. A hajótörtek segítségére a Southampton angol, a Brindisi és Trieste olasz, valamint a Kandia görög hajók siettek. A segítség ellenére a hajó elsüllyedt és a személyzetből csak 43 ember maradt életben. A lap a kacsához még hozzáfűzi, hogy az ICA és a cionista világszervezet gyászt rendelt el a hajó elsüllyedése és a tömegszerecsétlenség miatt.

Ez a goncsz és aljas tréfa a lap hasábjairól hamar elterjedt az országban. Az Uj Kelet szerkesztőségét vidékről és Clujról számos érdekltet halmozta el kérdésekkel a „szerecsétlenséggel“ kapcsolatban. Mondanunk sem

kell, hogy a hír légbőlkapott és az első ijedség után, ami méltán támadt fel a cikk nyomán a zsidó világban, mindenki napirendre lépett a Porunca Vremii hecc-cikke fölött. Mindenesetre jellemző, hogy a Porunca Vremii milyen ajándékokkal kedveskedik olvasóinak. A cikk címe ugyanis így szól: „4200 zsidó a Fekete tengerbe fulladt.“

A kisantant sürgős konferenciát hív össze az osztrák hadkötelezettség bevezetése ügyében

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Bucuresti, április 2. Az Adeverul szerint román kormánykörökben a következő felvilágosításokkal szolgálnak az ausztriai hadkötelezettség bevezetésével kapcsolatban:

— A kormány tanulmányozza a helyzetet. A kormány a külügyminisztérium útján kapcsolatotba fog lépni a szövetséges kormányokkal és különösen a kisantant-államokkal. Mindenesetre a saint-germaini szerződés vonatkozó klausulájának megsértését Bucuresstiben annak teljes súlyosságával mérik. Ma délelőtt többiben is telefonbeszélgetést folytattak Titulescuval, aki Londonban tartózkodik. Nincs kizárva, hogy a kisantant sürgős konferenciát hív össze a Bécsben történetes folytatás előlített helyzet megvizsgálására. Egyelőre az osztrák követ által teendő kijelentésre várnak. Savel Radulescu ma reggel fogadta Perics jugoszláv és Seba csehszlovák követeket.

Belgrád, április 2. (Rador.) A jugoszláv sajtó hosszasan kommentálja az ausztriai hadkötelezettség bevezetését. A Vreme kiemeli, hogy Ausztria gesztusa flagrans elmentmondása a saint-germaini egyezmény 19-ik szakaszának, mely szerint Ausztria csak önkéntes hadsereg felett rendelkezhetik, aminek száma nem haladhatja meg a 30 ezret. Amit Ausztria tett, rendszeres folyamánya annak a befejezett ténynek, ami elő Németország 1935 márciusában állította a világot: az ottani általános hadkötelezettség bevezetése. Felmerül most a kérdés: elég csupán tiltakozni e gesztus ellen? A Politika című lap igen indultos jelzőkkel illeti Ausztria magatartását és azt állítja, hogy Ausztria a Németországgal való béke ellen tevékenykedik.

Párizs, április 1. (Rador.) A Havas jelentése szerint a Párizs, Brüsszel és London közötti tárgyalások a locarnói hatalmak minél hamarabb összehívásának és a francia, belga, valamint angol vezérkarok közti érintkezés felvételének célját követik. Hír szerint Flandin felkérte a locarnói hatalmak képviselőit, üljenek össze április 6-án Brüsszelben. Egyébként Hitler választát, amely tegnap este érkezett meg a francia fővárosba, rendkívüli minisztertanács keretében fogják tanulmányozás alá venni, amely a hét végén ül össze az Elysée palotában. Flandin ma hosszas tanácskozást tartott Sparautval.

A Reuter jelentése szerint e hét végén fontos tanácskozások lesznek Flandin és a berlini, római, valamint londoni francia nagykövettek között, akiket Párizsba rendelték. E konzultációk oka a német jegyzék, de lehetséges, hogy a keletafrikai helyzet is megvitásra kerül.

A l'Oeuvre azt állítja, hogy a német külügyminisztérium és a nemzeti szocialista körök közötti feszültség még jobban kiéleződött a német indítványok elkészítésének módja miatt. Ugy hírlik, hogy a javaslatokat Hitler és Ribbentropp kettesben hozták létre.

Ribbentropp egyébként ma reggel kihallgatáson volt Edennél. A német megbízott tegnap este és a mai nap folyamán többiben telefonbeszélgetést folytatott Hitlerrel, akit tájékoztatót a Foreign Officeban történetekről. Ribbentropp még néhány napig marad Londonban.

Róma, április 2. (Rador.) A külügyminisztérium kedvező választ adott a Madariaga elnökléte alatti 13-as bizottságnak arra a felhívására, hogy lépjen közvetlen összeköttetésbe a bizottsággal a béketárgyalások előkészítése végett.

— HALALOZÁS. Csütörtökön délelőtt meghalt Clujon Székely Salamon, clujli közszerzetnek örövendő kereskedő. Ő volt, aki a cukorka-ipart Erdély fővárosában megalapította és fejlesztette. Temetése pénteken délelőtt 11 órakor lesz a kongresszusi Chewra Regala uti temetőjének halottas házából. Özvegye, fia és kiterjedt rokonság gyászolja.

A fr

Külön te a szan

Sulyos esetre, l

London, ap domásulvetele főleg a kuliss ban, mint Lo biztosra veszi jövő szerdán a német vé megvitassák. ta, hogy Hilt be fog szálla rel fogja tár szervezésére many Hitler legesen konst ni, amit a n me inspirált elvén nyugsz

A francia talmak nem birodalmi egyszernü m Brüsszelben venni azoka végre hal Németorszá nem lehet és azok, akik vessék magu ciónak.

A fenti fr zik meg a g is, megállapí sága, hogy többé ne ala dősen, nem a Népszövets től fosztatna fia a vers szövetségi tele, határ szélybe ke mére hozó tutum, a táskor és hivatott

De nem i okmány mó módosítás összetételene országnak r ságát illet többségének hangu állást Párizsi jel lények részle cia kormány nödtételével tartani. A r lése szerint

Olaszorszá máciai te

ha de a szankc kódó állasp

Eden te akkreditált akiknek á március 19- egészítő me cia, belga vonatkozik. is átadott E francia, belg zásainak es nem fognal séget tart véderörendé lezettségeke Ugy a fr maguk rész angol küll